

Ponedjeljak, 13. maj 2002.
Svedok Nike Peraj
Svedok Karolj Džon Drevjenkijevič
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio sudu
Početak u 9.03 h

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Rajnefeld.

TUŽILAC RAJNEFELD: Ako mogu samo nešto da kažem, pre nego što počnemo danas, kako ne bi bilo zabune oko redosleda svedoka. Na kraju poslednjeg dana, priložili smo u pismenoj formi dodatno pismo sa redosledom pozivanja svedoka, i kao što možete da vidite, prvo je na listi svedok koji je sada prisutan, zatim Isuf Ljoku (Isuf Loku), pa onda general Drevjenkijevič (Drewienkiewicz), DZ. Predlog ovoga jutra je da nakon što se završi unakrsno ispitivanje ovog svedoka, želeli bismo da predložimo pozivanje generala Drevjenkijeviča za ostatak unakrsnog ispitivanja kako bismo osigurali da se sa njime završi danas i da može da ode jer, kao što znate, veoma je, veoma teško. Nakon toga za ostatak dana ostaje Isuf Ljoku. To je, naravno, moj predlog, ali kao i uvek, sve zavisi od Suda.

SUDIJA MEJ: General se vratio radi današnjeg dana, da li sam u pravu, samo radi danas?

TUŽILAC RAJNEFELD: Danas i samo danas. Meni se samo činilo, iz prevelike obazrivosti, da bi bilo pametnije da predložim da general DZ počne nakon što se unakrsno ispitivanje svedoka završi.

SUDIJA MEJ: Da, da, treba da se završi unakrsno ispitivanje koje će trajati oko dva sata.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Da. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja pre svega imam nešto da kažem. Tokom vikenda čitao sam svedočenje nekakvog zaštićenog svedoka K3. Ja nisam dobio ime tog svedoka, iako vidim da je on planiran već za sutra, pa tražim da mi se dostavi njegovo ime, a vama bih hteo da skrenem pažnju da sam čitajući njegovu izjavu mogao da zaključim samo to da je u pitanju neki prevarant ili bolesna osoba jer iz izjave se vidi da je on bio službenik...

SUDIJA MEJ: Hajde da se sada prvo usredsredimo na unakrsno ispitivanje. O njima, drugim svedocima, ćemo sutra. Možda i na kraju današnjeg dana povedemo razgovor o tome. Ali svedok je ovde i treba da završimo njegovo ispitivanje pa se onda možemo vratiti kasnije na ta pitanja. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Koliko ja još imam vremena za ovog svedoka, budite ljubazni pa mi recite?

SUDIJA MEJ: Tri četvrt sata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, bar imajte u vidu da nismo počeli u devet sati.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da su jedinice OVK napustile Đakovicu (Gjakova) 1999. godine i otišli u brda, kako vi kažete, da ne bi uvlačili civilno stanovništvo u rat. Odakle vi znate za razloge njihovog povlačenja?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Nikada nisam rekao da su jedinice OVK bile u Đakovici. Rekao sam samo da te jedinice OVK nisu bile u Đakovici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda da postavim drugačije to pitanje. Ako su one napustile rejon Đakovice pitaću vas samo za ono što se dogodilo u vreme kad ste vi bili tamo, jer koliko sam shvatio vi ste bili tamo od kraja 1998. godine u Đakovici. Ko je onda, ako su oni napustili taj rejon Đakovice, ubio Gaspera Karačija (Gasper Karachi), to je bilo 30. januara 1999. godine, Seljuku Arben (Seluku Arben), to je bilo 20. februara 1999. godine? U oba slučaja su bili prisutni članovi Verifikacione misije, čak njih 40, reporteri i tako dalje. Dalje, Sulejmana Bajramija (Sylejman Bajrami), 28. februara 1999. godine, Fadilja Toljaja (Fadil Tolaj) 10. marta 1999. godine, Fetiha Domija (Fetih Domi)...

SUDIJA MEJ: Dozvolite svedoku, dozvolite svedoku da odgovori. Vi čitate listu imena. On mora da se njih seti ako želite da odgovori na to pitanje. Gospodine Peraj, možete li nam pomoći u vezi sa navodnim ubistvima tih ljudi?

SVEDOK PERAJ: Ja zaista ne znam ko je ubio te ljude. Ovo je prvi put da čujem najveći broj tih imena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste bili tada u Đakovici. Na primer, Arben Seljuku je ubijen u samom gradu 20. februara, bila je prisutna Verifikaciona misija OEBS-a. Da li je moguće da ništa niste o tome znali s obzirom na vaš položaj oficira vojske koji radi u komandi u gradu?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Nisam radio, nisam se nikad bavio time ko je ubijen i ne znam ništa. Možda sam čuo za nešto u medijima, ali o ovome ne znam ništa.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, molim vas da meni razjasnite ovo, jer nije jasno. Vi tvrdite da su te osobe, ili neke od njih u svakom slučaju, ubijene u prisustvu Verifikacione misije. Da li time mislite reći da su pripadnici misije bili prisutni u vreme ubistva, ili su bili jednostavno u selu u vreme kad je došlo do ubistava?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Đakovica je grad, a ovi ljudi su ubijeni od strane OVK, a ta ubistva su verifikovali verifikatori koji su, naravno, nakon ubistva, nisu oni bili prisutni za vreme ubistva, ali su došli da naknadno verifikuju. Ja pominjem ove ljude koji su ubijeni u vreme u koje svedok kaže da nije bilo OVK u kraju, u regionu. Jednostavno, kao što vidite, on ne zna ništa o tome, a Đakovica nije veliki grad. Da li ste čuli za ubistvo Sabaha Zekija (Sabah Zeki) ili Džemaila Smaćija (Xhemail Smaci)? To je bilo sve u februaru 1999. godine.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Već sam rekao da to nema nikakve veze sa izjavom koju sam ja ovde dao. Ja ne znam ništa o tome. Molim vas da me pitate o stvarima koje su sadržane u mojoj izjavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi dakle ne znate ni za jedno od ovih ubistava izvršenih u Đakovici u vreme kad tvrdite da nije bilo OVK. Dakle, ni za jedno, da vas ne pitam dalje, da vam ne nabrajam dalje, pošto tvrdite da ne znate ni za jedno. Jesam vas dobro razumeo?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Mogu vam reći da je u Đakovici tokom perioda kad sam ja bio tamo situacija bila takva da nikada nije bilo borbi između OVK i srpskih snaga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, rekli ste da su jedini-
ce OVK povremeno izvodile operacije, upravo tako kažete, protiv srpskih snaga. Pa da li su i onda nastojali da ne uvuku civilno stanovništvo u rat, ako je to bio razlog odlaska u brda, taj koji ste naveli?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Već sam rekao da nije bilo borbi u samom gradu. U brdima, u šumama tamo je možda bilo borbi, zapravo sigurno je tamo bilo borbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Shvatio sam da je vaše zaduženje u vreme agresije bilo da prevozite i tela poginulih vojnika. Je li to tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Prvo, želim reći da nije bilo nikakve agresije, to je bila intervencija NATO-pakta, a ne agresija.

SUDIJA MEJ: Nemojte se sad time baviti. Molim vas da samo odgovorite na pitanje, nemojte da komentarišete.

SVEDOK PERAJ: Tačno je da sam prenosio leševe iz Đakovice u Prizren (Prizren), Prištinu (Prishtine) i Niš.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je ubio te mladiće koje ste vi prenosili?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Nisam video ko ih je ubio. Ja znam da su ubijeni u borbi i da su ih ubile suparničke snage.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko su to suparničke snage, što vi kažete?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Naravno, očigledno je srpske snage i OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Inače, OVK je početkom 1999. godine planirao jednu operaciju iz Albanije. Da li je to tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ja ne znam ništa o tome, ali mislim da to nije istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste tako nešto rekli, na strani 15, drugi pasus vaše izjave od 12. do 15. februara 2001. Da li možete da se setite je li to istina ili nije?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: To su objavili mediji iz Beograda. Tamo se tvrdilo da Albanci beže sa Kosova prema Albaniji, pogotovo mladi ljudi, i da se tamo u Albaniji organizuju u veće jedinice kako bi se, kada NATO odluči da pošalje svoju pešadiju, te snage takođe navodno mogle pridružiti snagama NATO-pakta i učestvovati u tim operacijama. Međutim, to nije bio slučaj, to je poslužilo tek kao izgovor za borbe i istrebljenje stotina Albanaca, posebno mladih ljudi kojima nije bilo dozvoljeno da idu u Albaniju. To je iskorišćeno kao izgovor i to je jedan od razloga što su mnogi Albanci ubijeni, izmasakrirani i ubijeni na raznim policijskim kontrolnim punktovima pre nego što su poslani u Albaniju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, pročitacu vam samo na strani 15 vaše izjave piše „OVK“, to je jedan od naslova u toku izjave, i piše „OVK je napustila područje Đakovice pre nego što je NATO počeo da bombarduje, tako da su svoje operacije planirali iz Albanije. Od početka 1999. godine OVK nije više pružala neki otpor.“ Da li ste tada govorili istinu ili sada?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Tačno je da su neki od njih prešli granicu Kosova zato jer su srpske snage na njih izvršile pritisak da odu, da odu iz onih mesta u kojima su bili stacionirani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, je li tačno ovo što ste napisali u izjavi?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Tačno je kao što je tačno i ovo što sada govorim. Mogu o tome danima da govorim ako treba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, mi očigledno nemamo dane nego minute. Hteo sam da konstatujem to što ste rekli. Je li tačno da je juna meseca 1999. godine u vašem selu bila 137. brigada OVK?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ne u mom selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u selu Ramoc (Ramoc).

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste preko jednog člana vaše porodice njih upozorili da se sprema napad na njih, tako da su oni uspeli da pobjegnu. Je li tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Govorio sam o tome još u četvrtak. Već sam pokazao da je trebalo doći do napada i prvo ja nisam znao da tamo ima nekih trupa OVK, ali znao sam da je otprilike devet porodica bilo u dolini, u južnom delu Ramoca i bojao sam se da će ih zadesiti ista sudbina kao i stanovnike Meje (Meje) i Korenice (Korenice). Zato sam otišao tamo kako bih ih upozorio o tome šta se može dogoditi i da vidim šta se tamo dešava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo, molim vas, odgovarajte kraće kada vas ja pitam je li tačno ili ne, vi možete da kažete da ili ne. Vi govorite da ste otišli da upozorite nekoliko familija, a u trećem pasusu na strani 15 vi kažete, to je sledeći od ovoga koji sam citirao: „Početkom juna 1999. godine vojska i MUP su opkolili 137. brigadu OVK“, u zagradi piše, „oko 126 uniformisanih pripadnika i 40 dobrovoljaca“. Dakle, vi govorite o 126 pripadnika brigade i 40 dobrovoljaca, znači o 166 OVK, a ne ni o kakvih devet porodica koje ste hteli da upozorite. Kad ste govorili istinu, tada ili sada?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Istina je i ono što sam rekao u mojoj izjavi. Međutim, želeo sam da objasnim zašto sam tamo otišao, a to je bilo zato da spasim te porodice, porodice koje su se nalazile u blizini te jedinice OVK i onda sam saznao, nakon operacije, da su ljudi zaista bili tamo i ja sam im predložio da odu kako im se ne bi ništa loše dogodilo. Mislim tu na stanovnike i one koji su bili tamo, jer govorili smo o kraju rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jasno je ovo objašnjenje, ja se pozivam na vašu izjavu. Pre toga, tokom NATO agresije, područje Đakovice bilo je operativna zona OVK Dukađin (Dukagjin). Je li to tačno? Da ili ne samo recite.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Nisam rekao nigde u svojoj izjavi operativna zona Dukađin.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li vam je poznato u tim borbama za koje kažete da ih je bilo malo, odnosno da su se povukle OVK, koliko je vojnika poginulo pošto ste tela njihova vi prenosili u ove gradove koje ste pomenuli? Na području Đakovice samo, samo govorim o Đakovici, na području Đakovice.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Na koje vojnike mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na vojnike Vojske Jugoslavije u kojoj ste vi bili u to vreme.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Znam da je ubijeno njih otprilike 40.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja imam ovde spisak 61 vojnika koji su poginuli u tim borbama, ali mi ne možemo sad da ga ovde analiziramo, vi kažete 40. Vi kažete da je MUP imao, prema vašim saznanjima, da se obračuna sa OVK. Je li to tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Rekao sam da je to bilo verovatno, ali ne i da se stvarno dogodilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Iznosite pretpostavku. Vi iznosite podatke o MUP-u, njihovom naoružanju i slično, ali vi ni te podatke ne znate sigurno, već su i to pretpostavke. Je li tačno ili ne?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ja ne iznosim pretpostavke. Ako mi sudije dozvole želeo bih da vam dam neke konkretne brojeke o tome.

SUDIJA MEJ: O MUP-u i OVK?

SVEDOK PERAJ: O broju žrtava i nestalih.

SUDIJA MEJ: Dozvolite optuženom da završi svoje unakrsno ispitivanje, a zatim zastupnik Tužilaštva može da vam postavi dodatna pitanja o tome, ukoliko bude smatrao da je to važno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da je Vojska Jugoslavije pokušavala da sve jedinice stavi pod svoju komandu, ali da je pojedincima bio cilj Velika Srbija jer su to zamislili političari. A ko je tražio tu Veliku Srbiju? Na osnovu čega vi to tvrdite?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Na osnovu onoga što sam rekao u svojoj izjavi jasno proizlazi da to nisam bio ja, to ste bili vi, vaši akademici, vaši političari. Svi su oni rekli da je Kosovo koevka Srbije i to su stalno govorili u raznim medijima. Zatim tu je i pesma „Od Vardara do Triglava, to je srpska zemlja” i to je bilo dovoljno da poverujemo u tu teoriju jer smo mogli svugde da je čujemo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ta se pesma, kao što znate, „Od Vardara pa do Triglava, od Đerdapa pa do Jadrana”, to je

bila pesma koja se zvala „Jugoslavija“ i bila je vrlo popularna, vrlo vedra, vrlo lepa pesma i zvala se „Jugoslavija“, a niko nije pevao to što vi tvrdite. Da idemo dalje, ja imam vrlo malo vremena. Pominjete lica koja su imala svakodnevne sastanke, ali tim sastancima vi nikad niste prisustvovali. Da li je to tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Prisustvovao sam gotovo redovno informativnim sastancima koji su se održavali u štabu u kojem sam bio stacioniran. Ali, isto tako sam učestvovao i na drugim sastancima, sasvim slučajno kada sam se tamo zatekao tražeći neke stvari ili nešto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi na strani osam u poslednjem pasusu izjave od 12. februara govorite o sastancima, ali ne pominjete sebe niti svoje učesće u njima. Je li to tako ili nije?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Već sam spomenuo, već sam pokušao da objasnim kako sam bio prisutan na tim sastancima, ne vidim smisla u tome da sada nastavljamo ovu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa smisao je u tome što vi niste prisustvovali tim sastancima jer tako stoji u vašoj izjavi. Iz vaše izjave se vidi i kažete da ste bili samo na nekom neformalnom sastanku. Je li to tako ili nije?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ja sam to već rekao i ponoviću to. Ja sam učestvovao i na redovnim sastancima i na povremenim sastancima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorili ste o jednom neformalnom sastanku i to u privatnoj kući. Je li to bila neka večera ili je bilo sedeljka neka, ili šta je bio taj sastanak? Govorite o neformalnom susretu u privatnoj kući.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: To nije bila sedeljka niti svadba, to je bio dan kada je sahranjen Ponosevac, tad su se ljudi okupili iz MUP-a, iz vojske da prisustvuju sahrani. Ja sam se zatekao tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to znači nije bio nikakav sastanak nego sedeli su ljudi koji su se okupili da prisustvuju

njegovoj sahrani. Dobro ste to razjasnili. Govorite o načinu donošenja odluka od strane MUP-a i o tome da li se savetovao sa Vojском Jugoslavije ili ne, ali vi o tome ne znate ništa pouzdano, vi to samo pretpostavljate?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: To nisu nagađanja. Na tom kratkom sastanku su te stvari rečene i na kraju su se te stvari i desile u Meji i u Korenici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Doći ćemo na Meju. Ja sam samo hteo da ustanovim da to nije bio nikakav sastanak nego neformalni skup u privatnoj kući povodom sahrane tog čoveka koga su ubili teroristi OVK, a to je potpuno drugo od onoga što ste izneli.

SUDIJA MEJ: Ne, nije. To je vaš komentar, gospodine Miloševiću, da bismo bili pravedni prema svedoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi pominjete u vašoj drugoj izjavi da vam je prijatelj iz vojne bezbednosti rekao za plan etničkog čišćenja Albanaca. Da li je vama poznato da je u komuniciranju u našoj zemlji godinama taj izraz „etničko čišćenje” upotrebljavan za zločin i u javnom informisanju, i u štampi, i u međusobnim komunikacijama ljudi, dakle, uopšte u javnosti izraz „etničko čišćenje” upotrebljavan za zločin? Da li je to tako ili ne?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Molim prvo da postavljate pitanja jedno po jedno, a ne deset pitanja u jednoj rečenici, jer ja onda mogu jasnije da odgovoram na pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je tačno da je u našem javnom i privatnom životu, dakle, među ljudima i u sredstvima javnog informisanja izraz „etničko čišćenje” upotrebljavan za zločin, godinama?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Mogu slobodno da kažem da je etničkog čišćenja bilo i na Kosovu i u mojoj opštini u Đakovici, a možete nekog drugog da pitate za detaljniju analizu.

SUDIJA MEJ: Molim vas, pokušajte da odgovorite na pitanje. Pitanje je bilo: Da li je tačno da se javno i u medijima, kao i u privatnim razgovorima izraz „etničko čišćenje“ koristio da bi se naznačio zločin? Nesumnjivo da optuženi govori o bivšoj Jugoslaviji. Da li je to tačno ili ne, ili ne možete da nam pomognete u vezi s tim?

SVEDOK PERAJ: Sasvim je tačno da se to u medijima pominjalo da je etničko čišćenje zločin.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa znači rekao vam je prijatelj iz vojne bezbednosti da će se izvršiti zločin, to je jedna strana stvari, ali druga, vi to niste spomenuli u vašoj izjavi koju ste dali dva i po meseca od događaja, ni u onoj koju ste dali skoro godinu dana pre druge izjave. Zašto ranije niste pominjali to kako vam je neko rekao da će da izvrši zločin?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Prvo, treba da kažem da on nije rekao da će se desiti već da se desilo i u tom neformalnom susretu tokom tog razgovora spomenuto je da će se teren očistiti od stanovništva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači govorio vam je da je planiran neki zločin. Je li tako ili ne?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: On nije rekao da se to planira. To nije bilo nešto što je bilo nepoznato. To nije trebalo da se piše po posterima. To su bile vrlo jasne mere i desilo se to što se desilo.

SUDIJA MEJ: Pitanje je bilo sledeće. Zašto u svojoj prvoj izjavi niste pomenuli taj razgovor? To je vaša prva izjava od 18. aprila 2000. godine.

SVEDOK PERAJ: Možda se tada nisam toga setio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dovoljno je kao odgovor. U selu Meja OVK je ubila oficira MUP-a Praščevića aprila 1999. godine i još četiri čoveka među kojima je brat lokalnog policajca...

prevodilac: Prevodilac nije razumeo prezime. Pročitano je veoma brzo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam čuo vaš odgovor.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Nisam shvatio da mi je upućeno pitanje.

SUDIJA MEJ: Da. Molim vas ponovite pitanje, prevodilac vas nije čuo i nije stigao da prevede.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pominjete sastanak, pominjete da je u selu Meja OVK ubila oficira MUP-a Praščevića u aprilu i još četiri čoveka među kojima je bio brat lokalnog policajca Šegrađa. Je li to tačno? To je bilo moje pitanje.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Na osnovu informacija koje smo dobili od vojske, a to je objavljeno i u štampi, znam da su inspektor Praščević i ostali policajci, njih ukupno petorica upali u zasedu OVK i da su ubijeni. To je moj odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi pominjete sastanak na kome je navodno Stojanović dao naređenje da se izvrši odmazda za Praščevića. To tvrdite. Je li tako? Je li tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: On nije rekao da će doći do odmazde.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli kako je na tome, sad smo razjasnili, susretu pred sahranu rekao da će neke glave da padaju i tako dalje.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Molim vas, ja nisam spomenuo reč „osveta“, ali je on rekao da će najmanje 100 glava morati da padne, on je to rekao da sve treba da se raščisti. Ja mislim da je on to rekao u besu posle toga, zato što je Praščević bio njegov prijatelj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, na sahrani, ali taj Stojanović, koga pominjete da je dao naređenje, bio je vaš dobar prijatelj. Je li tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Poznavao sam ga zato što smo bili iz istog mesta i bili smo u prijateljskim odnosima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da pređemo na ovaj vaš centralni događaj. Vi navodite da je tom operacijom komandovao general Lazarević. Je li tako?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A tvrdite da je to bila akcija u selu Meja protiv civilnog stanovništva. Je li tako?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da, to je tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači komandant korpusa komanduje nekom operacijom protiv civilnog stanovništva u jednom selu. To vi tvrdite, je li tako, kao oficir vojske?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ne radi se o jednom selu, već o različitim selima iz kraja Reka e Keçe (Reka e Keçe) i doline Caragojs i ja sam u svojoj izjavi pomenuo da je operaciju vodio general Lazarević iz Đakovice, kao i pukovnik Kotur i pukovnik Stanković, oni su bili na terenu, kao i policajci iz sela Dužnje (Duzhnje).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, nemojmo da traćimo vreme. Potrebni su mi precizni odgovori na precizna pitanja. Je li to bila operacija, kako je vi zovete, protiv OVK? Da ili ne?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: U tom kraju uopšte nije bilo OVK, zato što 27. i 28. ni jedan jedini pripadnik jugoslovenske armije niti policije nije bio ubijen, niti je bilo ko bio ubijen ili ranjen iz OVK. Jako se dobro zna ko je patio od ove operacije i ko je pripremio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, samo kraće, molim vas. Uzeo sam ovu kartu koju ste vi dali kao glavnu, da je ne stavljamo na grafoskop jer će uzeti mnogo vremena, a možemo da je stavimo na grafoskop. Ali pošto vi tvrdite da to nije bila operacija protiv OVK nego protiv civilnog stanovništva, pogledajte molim koliko na karti imate mesta kao što je, tu je rejon sela Košare (Kos-

hare), tu je i put Đakovica–Dečani (Decane), tu je Meja, tu je i Ponoševac (Ponoshec), tu je Stubla (Stubell), tu je područje sela Morina (Morine), tu je područje sela Molić (Mulliq), nabrajam samo jedan broj, jedan broj sela u kojima su ubijeni vojnici od strane OVK. Znači, ginulo se i to pogledajte, na primer, 21. 4...

SUDIJA MEJ: Koje je vaše pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje pitanje je, pošto svedok tvrdi da je ovo bila operacija protiv civilnog stanovništva a ne protiv OVK, kako je onda moguće da su 21. aprila tu ubijeni od strane OVK vojnici Arifai Naser (Arifaj Naser), Lazarević Ljubodrag, vojnici VJ? Lazarević Boban 21. aprila, Prašević Milutin 21. aprila, Slavković Zoran 8. marta.

SUDIJA MEJ: Dozvolite svedoku da odgovori. Dozvolite svedoku da odgovori. Čuli ste pitanje. Navodi se sledeće: ako se ovde radi o operaciji u kojoj nije učestvovala OVK, kako je onda došlo do toga da su ubijeni vojnici jugoslovenske vojske, ako je to tako?

SVEDOK PERAJ: Časni Sude, ja sam već spomenuo to, a ponoviću to i to najozbiljnije govorim da za vreme ove operacije od 27. i 28. aprila 1999. godine u tom kraju koji sam spomenuo, dolina Caragojs uključujući i okolna sela, nijedan vojnik nije ubijen za vreme ta dva dana ni iz jugoslovenske vojske i policije ni od OVK. Samo su civili ubijeni i to je cela istina.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, pre nego što nastavimo, da li želite da svedok da bilo kakve odgovore u vezi sa kartom koja se nalazi na grafoskopu ili možemo to da vratimo?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo je suštinsko pitanje jer vidite o čemu se radi. Uzeo sam njegovu kartu i uporedio sa spiskom ubijenih pripadnika Vojske Jugoslavije. Prema tome, na tom području u aprilu mesecu ubijeno je mnogo pripadnika Vojske Jugoslavije i operacija je preduzeta protiv OVK koji je ubio te pripadnike Vojske Jugoslavi-

je. Da li je toga dana poginuo još koji vojnik, to je drugo pitanje, ali ja ovde imam podatke koji bi morali biti poznati svedoku, a to je ceo spisak vojnika koji su poginuli toga dana. Nisam ja nacrtao ovu kartu nego on.

SUDIJA MEJ: Koliko vojnika tvrdite da je ubijeno za vreme operacije u toj dolini?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Daću vam tačne datume. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 30, 31, 35, 6, 7, 8 – 38. Trideset osam vojnika izgubilo je živote.

SUDIJA MEJ: U redu, u redu. Svedok je taj koji svedoči. Pustite njega da odgovori na to pitanje. Gospodine, navodi se da je 38 vojnika izgubilo živote. Što se vas tiče, da li u tome ima istine ili nema?

SVEDOK PERAJ: Možda je ubijeno manje ili više vojnika, ali su ubijeni u pograničnom regionu, u Košarama, u mestu Potok (Potok), Molić, zatim duž granice gde je dolazilo do povremenih borbi. Ali činjenica je da u tom kraju nije bilo trupa OVK, to je činjenica, one su se verovatno povukle i bilo je borbi, ali taj kraj koji sam ja označio na karti, tamo nije bilo borbi niti je bilo žrtava na drugoj strani. Samo su civili stradali, žene, deca, mladi ljudi, nevini ljudi, potpuno nevini ljudi su stradali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, upravo u ovom crvenom krugu vaše karte nalaze se lokacije na kojima je tih 38 vojnika poginulo i to od 11. 04, 21. 04. i dalje, dalje, dalje po svim tim datumima. Dakle, nije bila reč ni o kakvoj operaciji od dva dana nego je par nedelja trajalo. Ubijanje vojnika...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, svedok je rekao da to nije tako. On je dao svoj iskaz o tome. Ako želite da pozovete vaše dokaze u vezi toga to možete da uradite. Ostalo vam je vremena za još dva pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Stubla, Ponoševac ili na primer selo Opljaz ili Orize (Orize) koje se nalazi blizu Meje, jesu li to pogranična područja, ili put Đakovica–Dečani, jesu to pogranična područja? Pogledajte ovo selo, ono je u dubini njegove karte. Pogledajte selo Stubla, Ponoševac, Bunčevac i ostale, to je u dubini njegove karte. Selo Meja isto tako, jer su u selu Meja ubijeni ljudi. Da li je to tačno ili ne?

SUDIJA MEJ: On je rekao da nisu, rekao je da nisu, on je dao svoj iskaz o tome, tako da nema svrhe raspravljati se oko toga. Imate još jedno pitanje i onda vam je isteklo vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa mislim da nema smisla da mi za ovog svedoka ograničite vreme samo na još jedno pitanje, ja imam još veliki broj pitanja. Da li znate, pošto ste rekli prošli put da ste znali za naredbu da nisu dozvoljene paravojne formacije, da li znate za naredbu Vrhovne komande da se ne sme otvarati vatra ako se mogu ugroziti civili? Da li znate za tu naredbu kao član komande u Đakovici?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da su poštovani zakoni, naročito ratni zakoni, sigurno je da se ne bi desilo to što se desilo. Nažalost, ti zakoni se nisu poštovali.

SUDIJA MEJ: Znači postojao je zakon ili naređenje da pripadnici paravojnih snaga ne smeju da otvaraju vatru ako bi se time ugrozili životi civila. Da li je postojao takav zakon ili naređenje?

SVEDOK PERAJ: Ne, nije postojao takav zakon.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne govorim o zakonu, govorim o naredbi da se vatra ne otvara ako se mogu ugroziti civili. Da li ste vi s tim kao pripadnik Vojske Jugoslavije upoznati ili niste? Ne govorim o paravojsci nego govorim o vojsci i policiji.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ja lično znam da nijedna snaga, ne samo u Jugoslaviji, u Srbiji ili na Kosovu nema pravo da otvara vatru ako se ugrožavaju civili. To je opšti princip, ali nije postojalo takvo naređenje *per se* da bi ih sprečilo da pucaju.

SUDIJA MEJ: Morate sada da završite svoje unakrsno ispitivanje. Gospodine Vladimirov, da li vi za ovog svedoka imate pitanja?

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV: Časni Sude, mislim da bi nam za to trebalo još deset minuta, i mislim da biste mogli optuženom da dozvolite još vremena za ispitivanje.

SUDIJA MEJ: Ne, mi smo već doneli o tome odluku.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: U redu. Gospodine Peraj, možete li da pomognete Sudu tako što ćete odgovoriti na nekoliko pitanja o incidentu u Meji? Vi ste Sudu rekli da je sledećeg dana napravljen vojni izveštaj o tom incidentu. Da li je to tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ako mene pitate o izveštaju koji je napravljen u Domu kulture u Đakovici nakon ubistva, to jest pokolja u Meji, da, tako je.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Vi niste taj izveštaj pomenuli u svojoj prvoj izjavi od 18. aprila 2000. godine. Zašto to niste uradili?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ja sam još ranije rekao da se verovatno u tom trenutku toga nisam setio, ali ponavljam sada da sam bio u stanju, ja bih pružio još više informacija i konkretnih dokaza da dokažem ono što sam rekao.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Vaša prva izjava je data godinu dana posle incidenta. Da li je to tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da, da. To je tačno, imate datume u mojim izjavama i to je istina.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li ste vi pročitali taj izveštaj ili ste ga samo videli?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: O kom izveštaju govorite?

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Vojni izveštaj koji je pripremljen odmah posle incidenta od 28. aprila 1999. godine?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ja sam ga video svojim očima, video sam kako major Zdravko piše taj izveštaj na kompjuteru.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Pitanje je da li ste ga vi pročitali ili ste ga videli?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Video sam kako ga piše, a onda sam ga delimično pročitao.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Kakav je bio sadržaj tog izveštaja? Da li je to bio vojni izveštaj u kome se davala procena situacije u tom kraju, ili je to bio manje-više policijski izveštaj u kome su se navodile činjenice o tom incidentu, ili se radilo o nekakvom izveštaju nekakve druge vrste?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Izveštajem se Vrhovna komanda obavestavala o tome šta se desilo u toj operaciji koja je preduzeta.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Šta mislite pod time kad kažete „Vrhovna komanda“?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Izveštaj je poslat komandi korpusa, a ona je sa svoje strane prikupila sve izveštaje i onda bi o tome izvestila Treću armiju sve do Beograda, do Vrhovne komande koja se nalazila u Beogradu. U izveštaju se navodi da je tokom operacije u Meji likvidirano 68 terorista. To je izričito rečeno, a u selu Korenica likvidirano je 74 terorista. Tu su date još neke druge činjenice i informacije o tome šta se desilo za vreme ove operacije.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Kako ste uspeali da pročitate taj izveštaj?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ja sam radio u toj kancelariji. To je bio deo komande u kojoj sam radio. I oni su pisali takve izveštaje kao i druge podatke su pripremali. Mi smo bili nadležni da nabavimo smrtovnice za one koji su bili ubijeni. To je bio deo dužnosti komande u Đakovici.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li vam je dat...

TUŽILAC RAJNEFELD: Oprostite. Dok se još ovo nalazi na ekranu, da li bismo mogli da razjasnimo red 24, 10:00:05 da li se radi o operaciji u maju ili operaciji u Meji? To je greška koja se lako pravi. Možda biste, gospodine Vladimirov, to sada mogli da razjasnite.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV: Hoću.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: U transkriptu piše da ste rekli da je u izveštaju spomenuta operacija u maju. Da li ste mislili na mesec maj ili ste mislili na mesto Meje?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Govorim o mesecu aprilu, 27, 28. april, a ne maj.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Hvala. Da li vam je taj izveštaj dat da ga pročitate ili je bio na stolu pa ste vi iskoristili priliku da ga pročitate?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Bio sam tamo kad se izveštaj pisao. Pročitao sam ga prvo iz radoznalosti. To nije bila tajna za mene. Ja, naravno, nisam primio nikakav pismeni izveštaj. Međutim, izveštaj je bio tamo, oni su ga pisali i on je bio upućen višoj komandi od naše za njihovu informaciju i onda je to trebalo da ide u Vrhovnu komandu u Beogradu.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Molim vas da na moje sledeće pitanje odgovorite što je moguće kraće, dakle, molim vas da ne govorite o drugim stvarima nego samo da odgovorite na pitanje. Ko je pripremio taj izveštaj?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Dopustite mi da vam dam kratko objašnjenje. Svakog dana ujutru je održavan informativni sastanak ili brifing na kojem su učestvovali oficiri iz vojske i policije. To je bilo u osam sati ujutru i u šest sati popodne, i jedna osoba bi obično imala sve beleške sa tih sastanaka, i te bi beleške predavala majoru koji bi pripremao izveštaj, a izveštaj bi onda potpisao komandant garnizona i poslao ga uz lanac komande.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Znači, vaš odgovor je da je major pripremio taj izveštaj?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Major je pripremao taj izveštaj na osnovu beležaka koje su mu dale druge strukture. On je bio onda odgovoran da sastavi ceo izveštaj.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Znači, to što ste vi videli je izveštaj koji je napisao taj major na osnovu drugih izveštaja koji su mu dati?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: On je uzeo beleške iz beležnice u kojoj su stvari zapisivane tokom sastanka i on bi se služio tim beleškama kako bi napisao kompletan izveštaj.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Ali, pitanje je bilo, šta ste vi videli ili pročitali, tu beležnicu ili izveštaj?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Nisam čitao beležnicu. Pročitao sam deo izveštaja koji je on pripremio i za mene je to bilo najvažnije, to je bilo ono što mi je privuklo pažnju, to o broju žrtava.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Jeste li vi taj izveštaj čitali dok ga je on pisao?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da, dok ga je kucao na kompjuteru.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li se taj izveštaj sastojao od više od jedne stranice?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Obično bi se izveštaji, zavisno od događaja tokom dana, sastojali od nekoliko stranica, ali ne mnogo jer to bi trebalo poslati putem vojnih komunikacija i vojnih komunikacionih linija. To je bilo teško slati u obliku pisma.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Ja sam vas pitao o tom izveštaju, da li se taj izveštaj sastojao od više od jedne stranice?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Koliko se ja sećam kad ga je isprinio to je ispala jedna i po stranica.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Jeste li vi videli ili pročitali taj izveštaj dok se on nalazio na ekranu kompjutera ili nakon što je odštampan?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Čitao sam ga dok ga je pisao, a budući da sam ostao tamo, video sam da je to i odštampano i stavio u jednu kovertu.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Znači, mogu da zaključim da ste vi to pročitali dok se izveštaj nalazio na ekranu kompjutera?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Jeste li videli kad je pisao prvu stranicu ili drugu stranicu?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Nisam shvatio vaše pitanje.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Kada se izveštaj nalazio na ekranu i vi ste imali priliku da ga vidite, da li ste videli samo jednu stranicu izveštaja ili više od jedne stranice?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Već sam rekao da se izveštaj sastojao od jedne i po stranice, a na prvoj stranici video sam brojke 68 i 74, to je bilo negde pri sredini prve stranice, koliko se sećam.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Jeste li videli vrh te stranice?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: I kome je taj izveštaj bio upućen, ako je pri vrhu stranice stajalo više od jednog primaoca?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Taj izveštaj je bio upućen komandi Prištinskog korpusa.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: A zašto onda kažete da je izveštaj poslat u Beograd? Da li je to vaša pretpostavka, da li vi pretpostavljate da se nešto tako dogodilo?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: To nije bila moja pretpostavka nego uobičajena procedura. Niža komanda šalje izveštaj višoj komandi. Za nas je viša komanda bila komanda Prištinskog korpusa, a za tu komandu viša komanda bila je komanda Treće armije, a ona bi pak to prosledila glavnom štabu, Generalštabu u Beogradu. Znači, odatle je izveštaj išao u komandu korpusa, a dalje ne znam šta su uradili. Međutim, to je trebalo da bude prosleđeno Vrhovnoj komandi u Beogradu, naravno.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Hajde da se skocnetrišemo na sledeće. Vi ste pročitali da je primalac izveštaja bila komanda korpusa u Nišu. Da li je to tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ne.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Pa šta ste onda pročitali?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ne komandi korpusa u Nišu, rekao sam u Prištini. Dakle, Priština a ne Niš. U Nišu je bila komanda Treće armije.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Dobro. Znači, vi ste pri vrhu tog izveštaja pročitali da se izveštaj šalje komandi korpusa u Prištini i ništa više?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: U zaglavlju izveštaja pisalo je da se izveštaj šalje komandi korpusa u Prištini.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: I ništa više?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: To se tada tako desilo. Odatle se slalo više i više, na više nivoe.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: A kako znate da se upravo to dogodilo i sa tim izveštajem?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ne znam šta se dogodilo, nije me to čak ni zanimalo šta će se dogoditi sa tim izveštajem.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Dobro. U vašoj prvoj izjavi od 18. aprila kažete da ste videli na kompjuteru u Domu kul-

ture da je u Meji ubijeno 68 muškaraca, a to je prema vašoj izjavi bilo četiri dana nakon incidenta, a sada kažete da je to bilo dan nakon incidenta. Šta je tu tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ne sećam se da sam rekao četiri dana nakon događaja. Sećam se da je to bilo 27. uveče, možda je to greška kad su oni to zapisivali ili ne znam tačno, međutim, to je bilo uveče 27. aprila, negde nakon 10 sati uveče kad je taj izveštaj pisan, izveštaj u kojem je spomenut broj žrtava.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: U vašoj izjavi od 18. aprila u paragrafu 31 kažete sledeće, pročitacu vam to: „Četiri dana nakon incidenta u Meji video sam u kompjuteru koji smo imali u domu kulture da je u Meji ubijeno 68 muškaraca“, i tako dalje, i tako dalje. U vašoj poslednjoj izjavi pak kažete da je to bilo dan nakon incidenta, 28, a danas kažete da je to bilo isti dan uveče 27. Šta je onda tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Možda su se datumi pomešali. Međutim, siguran sam, to garantujem i kažem pod punom odgovornošću da je izveštaj napisan u kasnim večernjim satima negde nakon 22 sata, i to je bio 27. april 1999. godine. Ne mogu, naravno, isključiti da je došlo do neke greške u datumima, međutim, ovo što sada kažem je apsolutno tačno. Jer obično se izveštaji ne pišu četiri dana kasnije nego svakog dana. Svako to zna.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV: Nemam više pitanja, časni Sude.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Časni Sude, samo dve ili tri teme koje bi trebalo razjasniti. Prvo, ova tema kojom se bavio moj uvaženi kolega, gospodin Vladimirov. Molim sudsko Veće da zajedno sa mnom pogleda prvu izjavu od 18. aprila 2000. godine, na strani broj sedam u paragrafima 30 i 31 stoji ono što bismo, da bismo bili fer prema svedoku, morali pročitati. Dakle, oba ta paragrafa treba zajedno pročitati kako bi se stvari videle u kontekstu.

Svedoče, pročitacu vam dva paragrafa iz vaše izjave koji se tiču upravo ovog pitanja, trenutka kada ste vi videli izveštaj u kompjuteru. U paragrafu 30 kažete: „Sećam se da je tri ili četiri dana pre masakra u Meji Nikola Mićunović, poznat po imenu Dragan, rekao da će dolina Caragojs platiti skupu cenu.“ Zatim opisujete ubistvo Milutina Praščevića i govorite o nekim drugim stvarima, a zatim u paragrafu 31 kažete: „Četiri dana kasnije – incident u Meji.“ Da li vi tu govorite o vremenu četiri dana nakon vašeg razgovora sa Draganom Mićunovićem, tu kad kažete: „Četiri dana nakon incidenta u Meji, video sam u kompjuteru koji smo imali u Domu kulture da je u Meji ubijeno 68 muškaraca, a 74 u Korenici“? Dakle, kad pročitamo ta dva paragrafa zajedno, recite nam da li ste vi govorili o vremenu četiri dana nakon razgovora sa Mićunovićem, tri do četiri dana pre masakra, ili je to bilo četiri dana nakon incidenta u Meji?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Pa istina je ovo što ste spomenuli. Nikola Mićunović mi je rekao da će dolina Caragojs to skupo platiti. On je to meni lično rekao, a ja sam mu rekao: „Zašto je kriva dolina Caragojs?“ a on je rekao da će i Korenica skupo platiti i to je ono što sam rekao.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Međutim, moje pitanje nije se odnosilo na ono što je rečeno. Fokus mog pitanja je da se razjasni šta ste vi hteli da kažete kad ste davali ovu izjavu. Znači, vi se sećate da je taj razgovor održan tri do četiri dana pre masakra. Zaustavimo se na tome. Da li je to tačno ili ne? Da li ste vi sa Mićunovićem razgovarali tri ili četiri dana pre onoga što se dogodilo u dolini Caragojs?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Pre događaja.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A zatim četiri dana kasnije, četiri dana nakon tog razgovora, da li ste vi tada gledali u taj kompjuter ili ste vi to u kompjuteru videli četiri dana nakon što se odigrao incident?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Kompjuter sam video na dan događaja. To je bilo 27. uveče.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači tri ili četiri dana nakon razgovora. Da li je to tačno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da, naravno, nakon razgovora koji sam imao sa Mićunovićem.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dobro. To je bila jedna tema. Druga tema koju bih želeo da razjasnim jeste pitanje karte. Za potrebe zapisnika, karta koju vam je optuženi pokazao bila je dokazni predmet 143.3, to je ovo što sada držim u ruci. To je karta Meje sa crvenim krugom. Taj crveni krug pokazuje područje koje se nalazi na karti 143.4; da li je to tačno? To je druga karta za koju ste vi rekli da precizno predstavlja krugove koji su kompjuterski nacrtani na 143.1. Da li je to tačno? Dakle, ovaj crveni krug je u stvari područje koje predstavlja ova druga karta 143.4.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li sam vas dobro shvatio, dokaze kada vi kažete da ste nakon operacije u Meji, dakle ograničili ste svoj iskaz na dva dana, 27. i 28. april i rekli ste da u ta dva dana nije bilo žrtava? Da li sam vas dobro shvatio?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Rekao sam da niko nije ubijen ni ranjen na strani OVK, niti na strani srpskih snaga u tom području o kojem sam govorio.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da, ali vi kažete da su živote izgubili civili ali ne i oružane snage sa bilo koje od strana tokom ta dva dana, 27. i 28. aprila.

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da. To je tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li sam ja, dakle, dobro shvatio da vi u svom iskazu govorite samo o ova dva dana, jer imena koja vam je čitao gospodin Milošević odnosila su se na druge datume, na 11. i 21. april. Da li vi imate neke komentare o tome šta se dogodilo 11. i 21. aprila ili bilo kojeg datuma koji nije 27. ili 28. april?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Možda je bilo ubistava, ali ponovo kažem da ih nije bilo u dolini Caragojs i u Korenici. Možda je toga

bilo u drugim krajevima oko Košara ili pograničnoj zoni negde oko Paštrika, možda je toga tamo bilo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. U vašoj izjavi, u stvari prvo ste unakrsno ispitivani o operacijama unutrašnje bezbednosti. Vi ste, čini mi se, u svojoj izjavi rekli da se general Perišić protivio korišćenju vojske u unutrašnjim bezbednosnim operacijama. O tome ste govorili u četvrtak. Da li se toga sećate?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Da, to je tačno. On je to rekao i ja sam to čuo svojim ušima. Video sam generala na tom sastanku na kojem sam i ja bio prisutan.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li znate šta se dogodilo generalu Perišiću? Da li je on ostao na svom položaju?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Ne, nije ostao na svom položaju. Ne mogu tačno da se setim datuma, ali neka dva meseca kasnije general Perišić je smenjen sa svog položaja ukazom koji je doneo optuženi i na njegovo mesto imenovan je general Ojdanić. Međutim, ja znam da je bilo problema i u vezi s time što je imenovan novi general, i to bez odobrenja Republike Crne Gore, znam za to.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I poslednja tema i završno pitanje. Vas su i optuženi i gospodin Vladimirov unakrsno ispitivali o stvarima koje ste videli, odnosno čuli na sastancima, službenim sastancima, neslužbenim sastancima, ili koje ste pročitali u dokumentima koje ste ukolo videli. Dakle, o tome ste nam govorili, zar ne?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Nisam baš najbolje shvatio pitanje.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To je moja greška, očito sam loše formulisao pitanje. Pokušaću ponovo. Tokom unakrsnog ispitivanja postavljena su vam pitanja o vašoj konkretnoj funkciji, odnosno zaduženju i o tome kako to da ste vi imali pristup informacijama koje dolaze sa službenih sastanaka. Dakle, zaustavimo se ovde. Da li se sećate da su vas unakrsno ispitivali kako to da vi znate što se dešavalo na tim sastancima?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Bio sam u stanju da vidim gotovo sve, ali ne i tajne stvari. Međutim, druge stvari sam video manje-više u celini. Broj ljudstva, broj oružja, vozila i druge stvari tog tipa. Da, ja sam bio na tim mestima, i dok sam radio u vezi, a i kasnije kada sam bio upravni referent za pitanje obuke ljudstva, i tamo sam video raznorazne beleške.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi ponekad mogli videti kopije naređenja planova, telegrama ili drugih dokumenata koji su ležali okolo?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Bilo je tih stvari, a često bih video i karte koje su bile nacrtane, planove, beleške, razna zaglavlja i te su stvari trebale biti primenjene korak po korak. To su bile karte sa brojkama, planovi koji su unapred pripremljeni i kad za to dođe vreme ti su planovi trebali da budu sprovedeni u delo i da čine osnovu za sprovođenje naših dužnosti.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: E sad na osnovu toga želim da vam postavim pitanje. Prilikom unakrsnog ispitivanja, optuženi vas je pitao kako ste vi znali da je cilj operacija u Đakovici bio da se etnički očisti albansko stanovništvo. Jeste li vi ikada videli neke planove, telegrama ili druge vrste komunikacija koje govore u prilog tom vašem stavu?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Naređenja koja smo dobijali su naravno nadređeni oficiri pojednostavili. Ja sam lično video u Đakovici kako su komandiri na terenu dobili naređenja koja su došla putem telegrama i u kojima se kaže da treba izvršiti čišćenje stanovništva i čišćenje svih onih koji nisu lojalni državni.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Odakle je došao taj telegram?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: To ne znam, ne znam od koga je došao. No, pretpostavljam da je došao iz Vrhovne komande. Zatim je taj telegram iskopiran i poslan komandirima na terenu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li se sećate kome je to naređenje bilo upućeno?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: Poslato je svim vojnim jedinicama, a nedvosmisleno i policijskim jedinicama. O tome nisam siguran, ali znam da je poslato komandirima jedinica gde sam ja radio, kao i drugim jedinicama koje su došle u pomoć. Svi oni dobili su takav dokument.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I moje poslednje pitanje: kada i gde ste videli taj dokument?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: To sam video u martu 1999. godine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A drugi deo pitanja bio je gde. Gde ste vi to videli, tačno koja kuća, koja zgrada, koja kancelarija?

SVEDOK PERAJ – ODGOVOR: To je bilo u, to nije bilo u zgradi Doma kulture nego u podrumu robne kuće gde je bila stacionirana komanda.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam.

SUDIJA ROBINSON: Da li je to bio samo jedan telegram sa tom vrstom naređenja ili ste videli više od jednog takvog telegrama?

SVEDOK PERAJ: Telegrami koji bi dolazili bili bi prepisani u obliku naređenja ili neke objave i poslali drugim jedinicama na terenu.

SUDIJA KVON: Jeste li vi taj telegram spomenuli u vašim ranijim izjavama ili ne? Jeste li govorili to o etničkom čišćenju? Ne sećam se da sam o tom telegramu u kojem se spominje etničko čišćenje pročitao u vašoj izjavi. Zašto? Toga se vi tada niste setili?

SVEDOK PERAJ: Ja sam tokom ove sednice već rekao da nisam mogao svega da se setim tada i to je veoma tačno. Međutim, ja nisam video telegram samo o etničkom čišćenju. Bilo je i drugih stvari. Pisalo je da treba očistiti sve ljude koji nisu lojalni državi Srbiji. Tako sam ja to shvatio. Takvo je to čišćenje tamo bilo spomenuto. Dakle, očito je da nije Srbe trebalo očistiti, bilo je dobro poznato koga je trebalo očistiti.

SUDIJA KVON: Da li je to značilo da će OVK biti očišćena?

SVEDOK PERAJ: Rekao sam, kad govorimo o dolini Caragojs, da u to vreme tamo nije bilo OVK. To je bilo stanovništvo, stanovništvo su od tamo očistili jer tamo je bilo mnogo ljudi koji su tamo potražili utočište. To su bili ljudi iz drugih sela, iz Dečana, Junika, Smolice, Borovine i drugih sela.

SUDIJA KVON: Da se vratimo na trenutak na taj izveštaj, na onaj izveštaj koji je pripremio major Vinter nakon operacije u Meji. Rekli ste da je taj izveštaj poslat komandi korpusa u Prištini. Da li je to tačno?

SVEDOK PERAJ: Da.

SUDIJA KVON: I u izveštaju je stajalo da je u Korenici ubijeno 74 terorista a 68 u Meji?

SVEDOK PERAJ: Da.

SUDIJA KVON: Da li reč teroristi u tom izveštaju označava pripadnike OVK?

SVEDOK PERAJ: To nije imalo nikakve veze sa OVK. To su bili čisti civili. Svi su ti ljudi bili nenaoružani, nisu se mogli braniti, nisu nosili uniforme.

SUDIJA KVON: Međutim, u izveštaju stoji „teroristi koji su ubijeni tokom operacije“.

SVEDOK PERAJ: To je bio tek izgovor jer oni su veoma dobro znali da tamo nije bilo nikakvih terorista u tom području, ali oni su celo albansko stanovništvo nazivali teroristima. Ja sam leševe video lično. Nijedan od njih nije bio vojnik.

SUDIJA KVON: Znači, kad kažete „oni“ vi mislite na srpske snage u području Meja, da su oni pisali korpusu komande da je 74 ili

60, da je otprilike 140 terorista ubijeno tokom te operacije? Da li ja onda mogu pretpostaviti da komanda u Prištini nije znala da su tokom te operacije bili ubijeni civili ili vi možda mislite da je komandant tačno znao šta se tada dešava? Šta vi mislite?

SVEDOK PERAJ: Oni su znali da se operacija odigrava, ali nisu znali detalje. Oni su detalje dobijali od ljudi koji su bili na terenu, uveče i tokom informativnih sastanaka. Tada su pripadnici policije, MUP-a i drugih jedinica vojske došli i dali izveštaj. Na osnovu tih izveštaja napravljene su beleške i u tim beleškama stajalo je šta se toga dana dogodilo, i to je onda poslato uz lanac komande.

SUDIJA KVON: Ja pitam o komandantu u Prištini koji prima izveštaje sa terena. Da li je on znao šta se tačno desilo? Da li je on znao da su ubijeni civili umesto pripadnika OVK, i na osnovu čega vi mislite tako ako smatrate ili ako tvrdite da on jeste znao?

SVEDOK PERAJ: On je odlično znao ko je bio ubijen i znao je jako dobro, ali nije mogao da se drugačije izrazi niti da ove nevine ljude nazove bilo kako drugačije nego teroristi, on je vesti dobio preko radio veze, ali ti izveštaji su pisani na taj način.

SUDIJA KVON: A kako je on to saznao, to je moje pitanje.

SVEDOK PERAJ: Nije mi jasno o kome se radi, komandant ili neko drugi?

SUDIJA KVON: Komandant, komandant koji se nalazio u Prištini.

SVEDOK PERAJ: Prvo je to saznao od ljudi koji su bili ovlašćeni da mu daju direktne informacije pismenim putem na dva načina, a on je takođe bio u direktnoj vezi sa svojim osobljem tu odakle je on bio.

SUDIJA KVON: U redu, hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... pitanjem gospodina Kvona.

SUDIJA MEJ: Uključite mikrofon da vas čujemo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja ne mogu. Vi mi ga uključujete i isključujete, kao što znate. Mogu li nešto da pitam u vezi sa pitanjem gospodina Kvona?

SUDIJA MEJ: Uključite mikrofon.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mikrofon svetli kao što vidite.

SUDIJA MEJ: U redu, kažite vaše pitanje. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li me sada čujete?

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U vezi sa ovim izveštajem gospodina Kvona, ako je pročitao svedok 74 terorista u Korenici, 68 u Meji, a on smatra da su to bili civili, zar nije njegova dužnost bila kao oficira vojske da kaže „to nisu teroristi nego civili“. Postavljam pitanje zato...

SUDIJA MEJ: U redu, u redu, čujemo pitanje. To je komentar koji vi možete da date kad za to dođe vreme, ali mi sada moramo da završimo sa svedočenjem ovoga svedoka. Gospodine Rajnefeld, kažite.

TUŽILAC RAJNEFELD: Samo se radi o pravičnosti. Odgovor na moje poslednje pitanje ne nalazi se ni u jednoj od njegovih izjava. Te informacije su došle za vreme proveravanja svedočenja svedoka, ali nije bilo mogućnosti da se to kaže zato što to nije išlo u proceduru po pravilu 92bis. Ja nisam očekivao da će o ovoj temi da se govori. Svrha pitanja je bila da se pokaže da je on bio u položaju da dobija informacije kao što su dokumenti, telegrami i tako dalje, iako je imao niži čin...

SUDIJA MEJ: Gospodine Rajnefeld, mi smo sprečili optuženog da komentariše, mislim da moramo i vas da zamolimo da ne dajete komentare.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, ali ima poenta, ako ima ikakve nepravilnosti, zato što sam ja postavio to pitanje, a niko nije imao mogućnost da u vezi toga izvrši unakrsno ispitivanje. Hteo sam samo Sud da zna da se to pojavilo za vreme dodatnog ispitivanja, to jest za vreme naknadnih razgovora sa svedokom, ali nije nikad obelodanjeno. To je moja poenta.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hteo sam da to bude sasvim jasno.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Gospodine Peraj, ovim se završava vaše svedočenje. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite. Sada ste slobodni i možete da idete, a Sud pravi pauzu od 20 minuta.

SVEDOK PERAJ: Hvala i vama, časni Sude.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Generale Drevjenkijević, hvala što ste se vratili u Tribunal da završite svoje svedočenje. Još uvek ste podložni izjavi koju ste dali prilikom poslednjeg svedočenja. Gospodine Miloševiću, imate, kako smo odredili, još dva sata za unakrsno ispitivanje ovoga svedoka.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da počnemo od zakletve koju ste ovde dali da ćete uvek govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. S obzirom da i dalje govorimo o Račku (Recak) moje pitanje

je sledeće: zašto ste izostavili iz svoje izjave da vam je bila najavljen na operacija policije u Račku?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Mislim da nije najavljen na izričito. Imali smo mnoge najave da će se stvari dogoditi kao odgovor na druga događanja, druge aktivnosti. Ni u jednom trenutku nismo bili zvanično upozoreni niti je bilo naznačeno da će doći do posebne operacije u Račku u određeno vreme. Da je to bio slučaj, ja bih se pobrinuo da moji ljudi budu na terenu kako bi se osiguralo da stvari ne izmaknu kontroli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali imali ste posmatrač na terenu, zar ne? Da ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Bilo ih je nekolicina. Nisu bili na licu mesta, bili su u okolini. Na oko pet milja, rekao bih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Brzo ćemo doći do toga. Ali tokom prvog dela unakrsnog ispitivanja, vi ste potvrdili, u vezi sa mojim pitanjem, prisustvo Mezoneva (Maisonneuve), odnosno da su vaši ljudi ušli u Račak dan nakon toga što se dogodilo, da li je to tačno? Da ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda mi odgovorite na sledeće pitanje: zašto ste izostavili činjenicu koje ste morali biti svesni, a to je da su kamere Asošijeted presa (Associated Press) bile tamo, i tako dalje, i da su neki novinari bili prisutni tokom operacije?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Toga sam postao svestan nakon događaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čak i da ste postali svesni posle događaja, morali ste to imati na umu, pretpostavljam, kada ste davali izjavu u vezi sa događajem u Račku. Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Dajući izjavu, pokušao sam u svakom trenutku da kažem ono što znam i da se ne prisećam naknadno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Ali pravovremeno ste saznali, kako sam ja razumeo stvari. Čak i pre senzacionalističke izjave o masakru. Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: U subotu ujutru postao sam svestan da je tamo bilo i nekih medija. Nisam znao koji mediji, nisu me izveštavali. Koristio sam izveštaje mojih ljudi kao objektivnije u to vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I nije vam palo na pamet da probate da dođete do snimljenog materijala koji su imali sami mediji kako bi vam situacija postala jasnija?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, u to vreme ne. Nisu radili za nas. Njihovi motivi nisu bili naši motivi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pretpostavljam da je motiv svih bio da snime događaj i ustanove istinu. Da li mislite da je tako ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ja sam bio odgovoran za posmatrača na terenu, ne za medije. Nisam imao kontrolu nad onim što mediji rade, gde idu ili šta govore. Ono što su govorili nije uvek bilo ono u šta sam verovao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je 16 sati nakon što su vaši posmatrači i policija napustili Račak, došao Voker (Walker) na scenu koju je pripremila OVK? Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Tačno je da je Voker došao u Račak u subotu ujutru, a da su ga moji posmatrači napustili po noći u petak. Razlog iz kojeg on nije otišao ranije i što ja nisam otišao ranije je taj da nismo imali jasnu predstavu šta se dogodilo. Nismo shvatili koliko je ozbiljna stvar tamo. Tek u subotu ujutru smo dobili izveštaje koji su, činilo se, ukazivali da je situacija mnogo gora nego što je izvešteno u petak uveče.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I zašto onda u izveštaju od 16, to jest od subote, izveštaju koji ste vi poslali, Račak nije smatran značajnim kada su posmatrači ušli u njega 15. popodne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Zato što je u izveštajima koje su dobili 15. popodne naznačeno da je bilo granatiranja, da su ljudi povređeni i ranjeni, da su muškarci nestali i da niko ne zna šta se sa njima desilo. Ali to su bile činjenice tada, te večeri ustanovljene. Bilo je veoma zbunjujuće. U to vreme ljudima na terenu, mojim ljudima na terenu, rečeno je da je glavni prioritet bio da pomognu ranjenima da stignu do bolnice i to su i radili i o tome su izveštavali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tokom vašeg prvog ispitivanja, i to ste danas ponovo potvrdili, rekli ste da vaši posmatrači nisu bili tamo, i danas ste rekli veoma preciznim izrazima da su bili udaljeni pet milja, odnosno oko osam kilometara od Račka kada se sve ovo dešavalo. Da li je to tačno?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Početkom petka, kada je započela operacija verifikatori su se nalazili u tom geografskom regionu, znači na razdaljini od pet milja. Oni su otišli u Račak zbog granatiranja koje su čuli i zbog aktivnosti koje su videli. Na osnovu njihovog izveštaja koji sam ja primio oko ručka, a to sam primio u Peći (Peja), ja sam naredio Mezzonevu da ode tamo i da sazna tačno šta se dešava zato što su u toj fazi izveštaji bili vrlo konfuzni, a ja sam hteo da neko ode tamo na teren koji je imao mudrosti, iskustvo Mezzoneva, zato što nisu svi verifikatori imali toliko iskustvo, niti su bili toliko mudri.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda dozvolite da vam pokažem jedan kratak video insert koji traje svega 34 sekunde. Molim tehniku da ga pusti. To je trenutak ulaska snaga u Račak koji su snimili novinari Asošijeted presa i drugi novinari pa ćemo videti šta ima, samo prvi insert molim da se pusti. Molim vas i zvuk.

Pušten je snimak ulaska snaga u Račak

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada obratite pažnju. Milicija, dakle, ulazi u Račak. Pogledajte gore ova narandžasta vozila i vaše

posmatrača, dakle, prisutne od samog početka operacije policije. Dakle, sad vas pitam ovo...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak. To vi tvrdite. Međutim, to može da bude bilo šta. Generale, možete li da nam pomognete, gde i kada je napravljen ovaj snimak?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ: Ja ne znam o kom se tačno vremenu radi, ali mislim da je tokom preliminarne operacije kada se selo gađalo, da tada nije bilo prisutno ni moje osoblje. Njih je privukao zvuk pucnjave i oni su prema tome došli u selo i kao što se vidi na ovom video-snimku, oni su bili na visokom terenu iza sela dok je policija ulazila u selo. Ja mislim da je to verovatno bilo negde u toku popodneva, oko tri sata po podne, ako mogu da nagađam o kom vremenu se to radi, ali ja ne znam tačno gde je taj snimak napravljen niti odakle potiče.

SUDIJA MEJ: Da li Mezonev može da nam pomogne u vezi toga?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ: Ne, ja mislim da je on stigao kada je već padao mrak, a koliko se vidi na ovom snimku, još uvek je bio dan. Tada je mrak padao dosta rano, tako da ja mogu da kažem da je tu možda na snimku negde oko tri sata popodne, možda je čak i malo ranije.

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hoćete da kažete da vaši nisu bili prilikom preliminarne operacije, ali da su bili kad je policija ulazila u selo, a celo svedočenje u vezi s Račkom je da je policija kad je ušla u selo počinila masakr. Dakle, prema tome, podrazumeva se da je policija počinila masakr u prisustvu vaših posmatrača.

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da smo imali naše ljude na razdaljini od nekoliko kilometara. Razdaljina od sela do tog grebena je najmanje jedan kilometar, a zbog granatiranja i pucnjave koja je trajala, to je bilo najbliže što su ljudi koji su se

tamo nalazili bili spremni da priđu zato što su imali obična vozila, a činilo se da postoji jako malo discipline u pucnjavi. Drugim rečima, ako bi pokušali da uđu u selo, bilo je moguće da će pucati i na njih. Ono što su oni videli odatle, oni su o tome i izvestili, oni nisu videli da ljude ubijaju. Da se tako nešto desilo, oni bi o tome obavestili. To je vrlo brdovit predeo i vrlo je teško videti tačno šta se dešava iza svakog brda. Pošto nisu mogli da priđu bliže, ono što su najbolje mogli da urade jeste da se popnu ili stanu na neki viši teren i da odatle posmatraju šta se dešava. Ja sam bio po takvom terenu i znam da ima jako mnogo nepreglednih mesta sa tih tačaka, tako da ne možete da vidite i da imate pregled svih brda iza sela, a u stvari tu su se i desila ta ubistva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali videli ste da njih snimaju iz sela, dakle, isto kao što kamera vidi njih iz sela, tako i oni sa svog položaja vide selo i šta se u njemu događa. Je li to tako ili nije?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Mogli su da vide u selo, ali nisu mogli da vide tolike pojedinosti onako kako je to prikazano na filmu zato što su oni bili daleko, sa zgradama u selu ne bi mogli da vidite jasno vojnike, oklopno vozilo, niste mogli da vidite kako oni prolaze glavnom ulicom sela na način na koji je to prikazano na filmu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, ali videli ste, videli ste ih tamo, znači da posmatraju sa visine, pa da li sad ipak verujete vašem kolegi iz OEBS-a koga sam citirao prošli put, prilikom prvog dela unakrsnog ispitivanja, da je OEBS ne samo bio obavешten nego i prisutan tokom cele akcije?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne. Ja mislim da oni nisu konkretno obavешteni, jer da jesu bili konkretno obavешteni da će doći do jedne policijske akcije u određeno vreme, na određeni dan, na određenom mestu, onda bi mi sigurno tamo ljude postavili da to prate. Ja se ne sećam da smo ikada unapred bili obavешteni o nekakvoj konkretnoj planiranoj operaciji pre nego što se izvede ta operacija. Ni u jednom trenutku tokom čitavog mog boravka tamo nikada nismo primili unapred obavешtenje da

će doći do ijedne konkretne policijske operacije ili vojne operacije na konkretnoj lokaciji u konkretno vreme. Samo reći „došlo je do terorističkih napada i mi ćemo nešto preduzeti u vezi toga” nije ono što mi smatramo obaveštenjem unapred.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali bez obzira na to objašnjenje, valjda se ne dovodi u pitanje činjenica da su oni bili prisutni, čak i da su novinari bili prisutni tokom policijskih operacija.

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Na grebenu očigledno jeste bilo ljudi iz OEBS-a i njihov izveštaj sam primio u kome je stajalo da se u tom kraju odvija velika operacija i zbog toga sam ja poslao Mezoneva tamo tako da bi on mogao svojim iskusnim okom da oceni šta se dešava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači oni su bili od početka operacije, ali nedovoljno iskusni, a onda je došao Mezonev jer je...

SUDIJA MEJ: Ne, to nije ono što je svedok rekao. Ali dajte da nastavimo. Iscrpli smo ovu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste u vašoj izjavi rekli da niste videli nijedan dokaz koji bi ukazivao da je tu bilo neke borbe, a čak ste izneli i tvrdnju da je OVK napustio to područje, znači nije bilo borbe. To ste tvrdili.

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, to je moj utisak i ja mogu sigurno da potvrdim da je taj kraj koji sam ja prošao peške, a to je sistem rovova iza sela, oko njih nije bilo borbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dozvolite mi da vas opet podsetim, s obzirom na mesto i s obzirom na ono što ste čuli i naravno gledali upravo iz vaše Verifikacione misije, a što ste vi, čini mi se, morali znati. Molim vas da pustite drugi insert, i da se čuje ton, molim vas.

Pušten je video snimak

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to se vezuje za ono što kažete nije bilo borbi, vi niste videli ništa što bi se moglo zaključiti da je bilo borbi u Račku. Ceo film neću da pustim, njega čuvam za jednog drugog svedoka. Moje pitanje glasi: zar je moguće da vi niste znali o ovome ništa? Imate dva vozila koja prate akciju, imate nekoliko stranih ekipa i TV i novinarskih ekipa i niste znali ništa o tome. Da li je to zaista moguće?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ja sam bio u Peći, nisam bio u Prištini gde su obično slate sve komunikacije. Izveštaj sam ja dobio preko Prištine. Znači, to je trajalo malo duže. Bilo je slučajeva kada prvi izveštaj nije baš bio tačno o onome što se desilo, i zbog toga sam hteo da neko ko ima puno iskustva ode tamo i vidi šta se stvarno dešava. Ja u to vreme nisam imao prednost bilo kakvih snimaka. Mogu da dodam da ovaj odlomak filmski koji sam video pokazuje, i čujem da je bilo borbi, da je bilo pucnjave i da se koristilo teško oružje koje su imale samo vaše snage koje su to oružje koristile da uđu u selo, a takođe se čulo i oružje lakog kalibra, a to je mogao da koristi bilo ko. Iz mog iskustva vaša policija je prvo pucala u onim krajevima gde se možda nalazi nešto što bi ih zabrinjavalo. Oni sigurno nisu čekali da vide metu pre nego što otvore vatru. Tako da sve što sam video na tom snimku jeste da je vaša policija ušla u selo uz podršku teškog naoružanja, da je verovatno pucala na bilo šta što se kreće ili što izgleda sumnjivo. Nisam video nikakve dokaze da je došlo do povratne vatre iz suprotnog pravca niti da je bilo uzvratne borbe, tako da je moguće da je OVK bila tamo na početku operacije. Isto tako je moguće da su jako brzo pobjegli kao što su često činili, a da su vaši ljudi ušli u selo odakle je OVK otišla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da su pucali oni bez obzira na to što nema OVK?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, to se često dešavalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li vam se čini logično, generale, da policija zove novinare, kamere, obaveštava OEBS i posmatrače da prate nekakav njen masakr?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste celu svetsku javnost upoznali da je to masakr, da su ubijeni civili, na to je usledila reakcija velikog broja svetskih državnika. Vašu ocenu ste dali, iako nije bio završen uviđaj, bez rezultata obdukcije i pre rezultata istrage. Je li to tačno?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Mi nismo izvršili obdukcije. Sud je donesen na osnovu činjenica, onako kako smo ih videli u tom trenutku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto ste žurili?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da nismo bili u žurbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Račak je bio povod za bombardovanje. Je li to tačno?

SUDIJA MEJ: Ne, to nije pravilno pitanje. Vi možete svedoka da pitate o onome što je čuo ili video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li ste čuli ili videli da je Voker 10. aprila 2000. u Bonu izjavio „Epizoda iz Račka je bila odlučujuća za bombardovanje” i da li se slažete sa time?

SUDIJA MEJ: Nije na svedoku da o tome govori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda mi odgovorite zašto niste ili recimo niste hteli da sagledate i neke činjenice? I da li su vam tokom boravka na Kosovu bili poznati podaci i komisijski izveštaji obducentata? Evo ja ću vam sad prezentirati samo nekoliko tačaka, služiću se dokumentom koji je Tužilaštvo obelodanilo, u kojem se nalazi deo tog izveštaja. To je naučni časopis „Društva lekara”, citiram deo obeležen brojem u desnom uglu KO212750, strana 73, samo zaključak profesora koji su izvršili obdukciju i daju dokaze. Samo da pitam, gospodine Mej, da li može ovo vreme,

ako prezentiram dokumente, da se odbije od vremena koje imam pravo za unakrsno ispitivanje ili ne? Vaš odgovor mi je bitan.

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Biće dodato?

SUDIJA MEJ: Ne, biće deo celine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo može biti u okviru dva sata?

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda neću davati dokumente na grafoskop jer mi uzimaju mnogo vremena, ali ću ih dati vama. Radi se o dokumentima koje sam dobio sa brojevima koje sam dobio. Znači, piše: „Kod svih 40 obdukcija nije postojao nijedan detalj u kome nisu usaglašena mišljenja svih prisutnih eksperata.” Dalje piše: „Nađeno je prisustvo nitrata na 37 od 40 obdukovanih osoba. Za sve vreme rada u salama za obdukciju su prisutni, iako nisu zdravstveni radnici: drugi sekretar finske ambasade u Jugoslaviji, dva predstavnika OEBS-a i drugi. Dalje, ni na jednom lešu nisu nađeni nikakvi zaživotni (intra vitalni) niti posmrtni tragovi delovanja oštrog i šiljatog mehaničkog oruđa niti značajnije delovanje tupog mehaničkog oruđa. Posle svake obdukcije nalaz i zaključak je potpuno usaglašen sa zaključcima eksperata iz Belorusije, a u 24 slučaja takođe i sa ekspertima iz Finske. To je zato što su oni došli nešto kasnije za preostale. U toku kompletnog postupka izvođenja svake obdukcije snimljena je traka sa zvukom, a korišćene su dve ili tri kamere. Kriminalistička služba i finski ekspertski tim su učestvovali u tome.” To sve piše ovde. Molim da se uvede kao dokazni predmet. I kao što kažem, broj koji se nalazi na dokumentu, a koji sam naglas pročitao, nalazi se u gornjem desnom uglu.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najš, imate li vi kopiju tog dokumenta?

TUŽILAC NAJS: Ne, nisam uspeo još da uđem u trag tom dokumentu. Izgleda da je to možda iz dosijea Račak. Ceo dosije Račak postaće dokazni predmet za Tužilaštvo.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Ukoliko nam optuženi kaže odakle dolazi ovaj dokument, to će nam svima olakšati život.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Evo vidite, piše ovde vaš broj KO212750. To je broj. 47 od početka, 12747 od početka.

SUDIJA MEJ: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne želim da tračim još vremena.

SUDIJA MEJ: Pronaći ćemo ga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste znali ovo što sam vam upravo pročitao i citirao iz tog dokumenta?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: U to vreme ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste tada imali službene beleške istražnog sudije pod odgovarajućim brojem, da ne gubim vreme da citiram, u kojima je konstatovana ne samo količina pronađenog oružja 15. januara, već i vaše pretnje i zahtevi da se postupa protivno Zakonu o krivičnom postupku? Da li vam je poznata ta službena beleška?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Nisam siguran o kom dokumentu govorite. Ima dosta dokumenata kojima smo se bavili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je službena beleška koja govori o izveštaju istražnog sudije, pod brojem 14\99 i u njoj se nalazi upravo ovo što sam sada citirao. Ja ne bih to iznosio na grafoskop, ali smatram da i to treba uvesti kao dokazni predmet. Imam sledeće pitanje: vi ste tada bili upoznati i sa zapisnikom o

uviđaju jer je Sud uradio uviđaj u prisustvu predstavnika OEBS-a, dva Amerikanca, dakle, Gil Giverson (Gil Giverson) i L. Saliven (L. Sullivan) kao i Italijan Đovani Fantini (Giovanni Fantini). Zatim veštak za sudsku medicinu, profesor Dobričanin i prevodilac Atah Damaj (Atah Damaj). I niko nije imao nikakve primedbe na obavljeni uviđaj, inače sigurno je poznato da je u istražnoj ekipi bio i javni tužilac Ismet Suftu (Ismet Suftu), dakle Albanac. Da li znate za to?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne znam kada se odigrao taj incident o kojem vi sada govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ja govorim o zapisniku o uviđaju. Govorim o zapisniku o uviđaju gde su pošto je sud uradio uviđaj u prisustvu ovih ličnosti koje sam pomenuo i taj je zapisnik sastavljen dana 18. 1. 1999. godine. Piše u njemu „mestu događaja prisustvuju i sve vreme prate predstavnici OEBS-a, dva Amerikanca Gil Giverson i L. Saliven kao i Italijan Đovani Fantini“.

SUDIJA MEJ: Molim vas da sporije čitate. Međutim, već ste taj deo pročitali. Generale, pomozite nam. Da li znate nešto o zapisniku o uviđaju?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ: Taj mi dokument nije konkretno poznat. General Lončar to nikada meni nije stavio na uvid, a on je bio uobičajeni kanal putem kojeg su stizale informacije od strane Savezne Republike Jugoslavije. Prema tome, ne, taj dokument mi nije poznat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali ako su prisutni vaši predstavnici, dakle ova dva Amerikanca i jedan Italijan, valjda je njihova dužnost da vas upoznaju sa zapisnikom o uviđaju kome oni prisustvuju. Dakle, vaši službenici su prisustvovali, to vam je moralo biti poznato. Tu, između ostalog, piše da su oni bili prisutni.

SUDIJA MEJ: Svedok kaže da to nije znao. Da li je to tačno, generale?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ: Bilo je mnogo sastanaka na kojima su bili prisutni ljudi iz OEBS-a i na kojem su predstavnici vlasti SRJ pravili zapisnik. Koliko je meni poznato, u to vreme mi nikada nismo dobili na raspolaganje nijedan od tih zapisnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, u ovom zapisniku gde su tri vaša čoveka, plus prevodilac takođe vaš, piše...

SUDIJA MEJ: Svedok ne može biti od pomoći u vezi sa tim zapisnikom. On ne zna ništa o njemu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Molim vas, da li je jasno da su uviđaju prisustvovala tri predstavnika OEBS-a plus četvrti prevodilac koji je tehničko lice, ali tri koji su ovde nabrojani? Ja tražim da se i ovo uvede kao dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak. Nema sumnje da će to takođe biti u dosijeu.

TUŽILAC NAJS: Nisam siguran za ovaj drugi dokument. Prvom dokumentu smo ušli u trag. On je bio dostavljen zasebno i ja mislim da on nije deo dosijea. Upravo smo zamolili da nam se pošalju ti dokumenti i ukoliko to Veće bude želelo, to možemo uvrstiti kao dokazni predmet. Drugom dokumentu moramo ući u trag na isti način. Trebaće nam koji minut, jer sve što taj dokument ima jeste neki broj ili neko drugo...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, da li meni treba odobrenje druge strane da se nešto uvrsti kao dokazni predmet?

SUDIJA MEJ: Ne. Praktičnije je ukoliko oni mogu ovde pribaviti kopije. No, budući da ovom dokumentu ne možemo ući u trag, možete ga sada predati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Evo, predajem vam sva tri do sada dokumenta.

SUDIJA MEJ: U redu. Možda im možete dodeliti brojeve. Samo trenutak da ih uvrstimo u spis.

sekretar: Časni Sude, dokument koji nosi broj K0212747 nosiće broj dokazni predmet odbrane broj 2. I drugi dokument koji izgleda da nosi broj KPN.6P.14\99 to će biti dokazni predmet odbrane broj 3ter. I treći dokument, a treći dokument, izgleda da je isti, znači samo dva dokumenta.

SUDIJA MEJ: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam dao tri dokumenta.

sekretar: Treći dokument će nositi broj dokazni predmet odbrane broj 4.

SUDIJA MEJ: Vrlo dobro. Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, precizno mi odgovorite sa da ili ne. Da li ste vi išta znali o sadržini koja se navodi u ovim dokumentima, bez obzira što tvrdite da su vam dokumenti nepoznati kao takvi, da li je sadržina koju sam citirao vama bila poznata ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, ovako kao što ste vi rekli, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste znali tada za konačan izveštaj Tužilaštva koje je po zakonu ovlašćeno da odlučuje da li ima mesta za krivično gonjenje ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, zato jer nismo bili tamo da sprovodimo zakone SRJ.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pretpostavljam da je misija bila obavezna da sarađuje sa organima vlasti na čijoj je teritoriji i obavesti o postupku koji se vodi, pogotovo ako je reč o krivičnom postupku. Je li to tačno ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je upravo ono što smo i napravili u Račku i zatražili smo da se o ljudima koji su u to bili uključeni sprovede istraga, ali to se nikada nije dogodilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ovde ću vas samo podsetiti da Tužilaštvo koje je jedini organ nadležan po zakonima Jugoslavije tvrdi da „preduzme sve radnje na odbijanje oružanog napada od strane pripadnika terorističkih bandi, tzv. OVK i u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima“. Molim vas da se i ovo uvede kao dokazni predmet. Dobro, s obzirom da vas ove činjenice nisu zanimala, vi u izveštaju vaše misije od 15. januara navodite da je u Račku od strane verifikatora utvrđeno da je ubijen jedan Albanac i da je petoro ranjeno. Sve se to promenilo za jedan dan bez uviđaja, bez nalaza eksperata i sve se to ignorisalo. Kako to objašnjavate?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ono što smo mi izvestili u petak uveče je bilo ono što smo videli. Ono što smo izvestili u subotu uveče je isto ono što smo videli. I između petka uveče i subote uveče videli smo mnogo više stvari, prebrojali smo mnogo više leševa i došli smo do sopstvenih zaključaka o tome kako su oni izgubili život. Isto tako, mi smo pozvali vašeg predstavnika, generala Lončara da dođe s nama. On je mogao biti tamo u subotu i on je to mogao sve da vidi svojim očima u vreme kad smo mi to videli, ali on je to odbio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, zar vama nije poznato da se borba sa OVK vodila u još tri sela u okolini u to vreme istog tog dana?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Znam da su vaše snage pucale na nekoliko sela u okolini Račka, ne samo na Račak. To se odigravalo niz celu okolinu. Da, to znam. Ni u jednom trenutku nisam video nikakve dokaze o žrtvama među OVK, niti su mi pokazane puške, oružje ili uniforme koje je možda OVK koristila. Prema tome, ja mislim da su oni veoma rano pobjegli sa lica mesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste znali da je Račak bio snažno uporište OVK?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, sigurno nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je na primer Hašim Tači (Hashim Thaqi) za intervju BBC-ju potvrdio da je Račak bio uporište OVK i da se tamo vodila velika borba? Da li znate za tu činjenicu?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Bilo bi mi jako interesantno da znam kad je on to rekao, kome i pod kojim okolnostima. Meni se čini da se on ovde pravi generalom nakon bitke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ja ovde govorim o njegovom naknadnom intervjuu BBC-ju. To je lako, to su sve javni dokazi, prema tome lako ih je dobiti. Da li vam je to poznato? Ako nije, recite samo ne.

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je Mezonev, kad se vratio iz Račka prvog dana, rekao da su u Račku od otpočinjanja akcije bili prisutni KVM, strani izveštači i novinari? Da li vam je on to slučajno pomenuo?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Naravno, on je znao, ja sam znao, i u izveštajima ljudi koji su tamo bili pre njega bile su stvari koje su bile uključene u izveštaje koje smo mi dobili te večeri. Međutim, oni su nam mogli reći samo ono što su videli sa obronka brda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali sami ste rekli prilikom prvog saslušanja ovde da su vaši ušli u Račak popodne toga dana, dakle, ne da su ostali na obronku brda. Da li sad menjate taj iskaz ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ja vam govorim o tome da su se različite stvari odigrale u različita vremena. Prvo, na greben su došli ljudi nakon što je operacija završena i oni su videli da se puca na selo i o tome su nas izvestili. Mezonev je nakon toga stigao, posavetovao se sa njima i zatim su on i drugi otišli u selo nakon što je paljba prestala. To je bilo na kraju dana nakon što je

vaša policija napustila selo. U tom trenutku oni su razgovarali sa seljanima, rečeno im je da ima ranjenih, da je jedna osoba poginula i to su bile glavne stvari kojima su se oni u tom trenutku bavili. Njihov glavni prioritet bio je da ranjene odvedu na mesto gde im se može pružiti pomoć i to su i učinili. U tom trenutku nikome nije bilo poznato da su neki ljudi ubijeni na brdu. I želeo bih još jedanput da kažem da je u tom trenutku već padao mrak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste sigurno znali i za činjenice da su leševi koje vi opisujete imali na sebi više slojeva garderobe, čizme i ostale jasne pokazatelje karakteristične za lica koja borave napolju, recimo po rovovima. Da li se sećate toga, tih podataka?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Sećam se da je nekoliko leševa imalo gumene čizme, a to svakako nije od koristi kad ste napolju na hladnoći. Prema tome, ja bih rekao da oni nisu bili odeveni za borbu i život na otvorenom. Bili su obučeni da rade napolju kao seljaci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: S obzirom da nemamo, vreme ide prebrzo, ja tražim da se uvede kao dokazni predmet i svedočenje koje je druga strana dala ovde doktora Dušana Dunjića koji upravo opisuje stanje ovih leševa i tako dalje. To je znači izjava Tužilaštva i odnosi se na doktora Dušana Dunjića. Ja nemam ovde zabeležen broj, ali mislim da je ime dovoljno, molim da se to uvede.

SUDIJA MEJ: Razmotrićemo to kada za to dođe vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da za najmanje 13 od 45 lica koja se vode kao ubijeni ne postoje grobnice na takozvanom groblju mučenika u Račku?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ali znam da kad smo prebrojali mrtve pronađene na različitim lokacijama da je ukupan broj bio 45 ili 46, dakle u tom trenutku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je tada tokom tog boravka poznato da su meci pronađeni u telu ubijenih ispaljeni sa različitih položaja tipično za oružani okršaj?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Znam da su meci pronađeni u leševima. Isto tako znam kako su ti leševi izgledali kad sam ih video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Međutim, da li vam je poznato, da li vas je moglo pokolebati u tim vašim ocenama ono što je donosila strana štampa, citirao sam vam ranije i „Berliner cajtung“ (Berliner Zeitung) i „Konkret“ i tako dalje. Evo, citiraću vam ovaj deo iz Elzecerove knjige „Račak i gospođa Ranta“, kaže među uglednim listovima u Nemačkoj jedino se „Berliner cajtung“ pozabavio ovim pitanjem. 13. marta 1999. je objavljeno: „Visokim predstavnicima OEBS-a predočena su saznanja da 45 Albanaca pronađeni sredinom januara u selu Račak nisu žrtve srpskog masakra nad civilima. Interno se u OEBS-u smatra da je ovo inscenirano od albanske strane. Do tih rezultata došlo se na osnovu podataka iz centra kosovske misije, znači nezavisno od predstojeće ekspertize ...”

SUDIJA MEJ: Moram vas zaustaviti. Ko je taj autor koga sada citirate, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Elzecer, a knjiga je „Račak i ćudljiva gospođa Ranta”.

SUDIJA MEJ: Nema sumnje da možete pozvati svedoka, autora, da svedoči ako želite, ali nema svrhe pitati svedoka. To je jednostavno njeno ili njegovo mišljenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je zvanično forenzički izveštaj koji je objavljen 17. marta sastojao se samo od pet stranica, a celokupan izveštaj koji je po navodima lista „Berliner cajtung” težak 21 kilogram zatajio je tadašnji predsedavajući Saveta Evropske unije Joška Fišer (Joschka Fischer).

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: 17. marta. Dobro, 17. marta ja sam prolazio kroz planove za evakuaciju kako bismo mogli izvući sve ljude do 20. ukoliko nam se to naredi. To je u

tom času bio moj najviši prioritet. Bojim se da se u to vreme više nisam brinuo za Račak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali da li vam je poznato da je konstatovano da žrtve nisu bile osakaćene ili odrubljenih glava i samo u jednom slučaju postoje tragovi udarca tupim predmetom? U dva slučaja glava je *post mortem* otkinuta od strane životinja. Jele su ih životnje. Da li vam je to poznato?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Znam da je jedan od leševa u selu bio bez glave. Da. To smo videli u subotu posle podne. Dalje, leševi na brdu, mislim da je tamo bilo 23 leša, to su bili leševi koji su streljani i svi su popadali jedan na drugog. To smo videli i o tome smo izvestili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznata tvrdnja stručnjaka koji kažu ako se pogubljenja vrše pod komandom...

SUDIJA MEJ: Molim vas da čitate sporije. U svakom slučaju, koga sad citirate, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Citiram izveštaj, izveštaj forenzičara. Uostalom, u dodatku se kaže: „Protivurečnosti između dobijenih informacija i rezultata forenzičke autopsije se mogu ukloniti samo ako se informacije o uzrocima smrti potvrde ili odbace.“ Time se možda misli na protivurečnosti prvih interpretacija od šefa misije Vokera koji je izjavio da su Srbi načinili masakr.

SUDIJA MEJ: To nije stvar za svedoka. To je nešto o čemu ćemo mi morati da donesemo odluku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, onda ovo nećete da prihvatite, znači, kao dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li sada dozvoljavate mogućnost da su tela bila doneta, prebačena i tako dalje? Da li dozvoljavate vi tu mogućnost?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, to nije utisak koji sam stekao u tom trenutku kada sam bio na brdu. Ta su tela bila previše izmešana, preklapala se međusobno, da bi to mogla biti realna mogućnost, po mom mišljenju, a i po mišljenju onih koji su tamo bili sa mnom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su vam poznati navodi „Tajmsa“ (Times) od 20. januara 1999. godine koji upravo to navodi, da su tela doneta na osnovu onoga što tvrde francuski novinari? Oni su došli do tog zaključka.

SUDIJA MEJ: Ovo je mišljenje novinara i to nama ništa ne vredi. Mi se sada bavimo dokaznim materijalom. Svedok je dao svoj odgovor na vaše pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da preskočimo novinara, ali ne bih mogao da preskočim Helen Rantu koja govori upravo drukčije od vas o mogućnosti da se telima manipuliralo. Evo da čujemo pa ćete možda da se priselite. Molim vas da pustite sledeći insert, a molim prevodioca da prevodi.

Pušten je video snimak

– Ovde su se izrazile sumnje da se u Račku zaista radi o masakru. Njena istraživanja ukazuju na nešto drugo. Po prvi put ona o tome priča za televiziju.

„Svesna sam toga da je cela ta scena bila nameštena jer to je zaista moguće uraditi. Na to su ukazivala naša prva istraživanja. Isto tako, i kasnija forenzička ispitivanja koja smo sproveli na licu mesta u novembru 1999. godine, i rezultate toga smo direktno dostavili Međunarodnom sudu u Hagu. Ambasador Voker je došao u Račak u subotu, i to je bila njegova lična odluka da taj događaj kvalifikuje kao masakr. Ja sam sistematično izbegavala da koristim taj termin.“

Postoji sumnja da se radi o masakru. Šta je moglo da dovede do tog događaja u Račku? Helen Ranta raspolaže podacima o tome da se među poginulima u Račku nalaze i pripadnici OVK.

„Račak je u to vreme bio uporište OVK. Ubeđena sam da postoji dosta informacija da je u to vreme u Račku bilo nesumnjivo sukoba između srpskih snaga i OVK. Osim toga, rečeno mi je, a i čitala sam informacije o tome, da su na tom mestu i tog dana ubijeni pripadnici OVK.“

SUDIJA MEJ: Generale, da li imate nešto da kažete o ovome? Nesumnjivo da ćemo mi saslušati ovog svedoka kad za to dođe vreme, ali sa vaše strane da li vi možete da date neke korisne komentare o njenom mišljenju?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ: Ne, časni Sude, mislim da ne.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vi možete da pozovete ovu svedokinju, ali činjenica da vidimo nešto na televiziji ne predstavlja dokazni materijal.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa na ovu svedokinju se poziva ona strana, a vidimo da svedokinja upravo govori o tome kako je Voker upotrebio reč „masakr“.

SUDIJA MEJ: To smo već pokrili. Vi imate ograničeno vreme sa ovim svedokom tako da bi bilo dobro da pređete na sledeću temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, ja ću da nastavim. Pustite još sledeći snimak, molim vas, samo još jedan, a posle imam još jedan, ali taj poslednji ćemo sačekati. Nadam se da nisam pogrešio.

Pušten je video snimak

„Voker je okupio oko 30 novinara, otišao sa njima tamo i posle kratkog vremena saopštio da se radi o masakru od strane Srba. U tom trenutku, on nije mogao da donese bilo kakav sud.

Ovo mišljenje, međutim, preuzeo je OEBS, Ujedinjene nacije, sve vlade sveta. Dan kasnije NATO se sastao na vanrednom zasedanju, što je bilo sasvim neobično. Ovim svojim ponašanjem Voker je zapalio fitilj rata.”

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da sad ne ponavljam, pošto se gospodin Mej protivi tome, navode Kristofera Šatela (Christopher Chatelle) u „Mondu” (Le Monde) i u „Figarou” (Le Figaro), koji u stvari tvrde suprotno od onoga što ste vi izjavljivali. Ali pitanje je: pošto je bilo mnogo tih izjava ljudi koji su bili tamo, da li su vas takvi navodi podstakli da stvar celovitije sagledate, pogotovo što nije bila gotova ni obdukcija, ni istraga, jednostavno jednog dana Vokerova izjava, drugi dan vanredni sastanak NATO-a pre nego što je bilo šta ustanovljeno u vezi sa tako kompleksnim događajem? Kako to objašnjavate?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nisu svi ti novinari bili na tom brdu. Svi koji su sa mnom bili na tom brdu delili su jedinstveno mišljenje, a to je da ti ljudi koji su bili mrtvi ubijeni su od strane vaših snaga, a da u to doba, u to vreme nisu pružali nikakav otpor. Mi smo tada tražili da se izvrši zajednička istraga koja je mogla da utvrdi mnogo više činjenica i vi ste mogli da se složite sa takvom istragom. Mogli ste da suspendujete komandante dok je trajala istraga, a vi ništa niste uradili od toga. Prema tome, mi smo na kraju izvukli svoje sopstvene zaključke i ja sam vam svoje zaključke izneo, koliko se sećam, u to vreme. Ja još uvek mislim da su isti kao onda kada sam ih ja izrazio.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vreme prolazi. Moramo da pređemo na sledeću temu. Vi ste vrlo kompletno i u potpunosti izneli jako mnogo mišljenja o ovoj temi i svedok je odgovorio koliko je najbolje mogao. Dajte da pređemo na sledeću temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja razumem da imam još čitav sat, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Da, ali bavljenje jednom istom poentom iz različitih uglova je nešto što ne pomaže Sudu i samo se time troši vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo je vrlo važna stvar, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Da, slažem se, to je vrlo važna poenta i vi ste u potpunosti pokrili, vi ste izneli svedoku jedan niz mišljenja na koja on ne može da odgovori. On je dao svoj iskaz. Ako želite da ga pitate nešto o tome šta je on video, onda možete to da uradite, ali ako samo iznosite mišljenja to nikome ne pomaže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li vam je poznato ime Imon Smit (Eamon Smith)?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ali mislim da ima jako mnogo ljudi koji se prezivaju Smit, tako da možda neke nisam uočio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je verifikator, irski oficir koji je prvi pronašao leševe. On je izjavio da je bilo mnogo čaura i to praktično samo municija od AK47. Da li vam je poznato da je tu municiju koristila OVK?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Obe strane su koristile AK47, to je bilo njihovo oružje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, u izveštaju OEBS-a o naoružanju OVK, piše: „OVK je koristila razno lako naoružanje, ali najčešće AK47. Najveći broj je došao iz Albanije nakon što je ta zemlja 1997. godine potonula u privredni i politički haos.“ Da li to znate iz izveštaja OEBS-a?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam pratio događaje u Albaniji 1997. godine tako da znam da su skladišta oružja opljačkana i dosta oružja je nestalo. Međutim AK47 su koristile i vaše snage.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa naše snage nisu imale municiju kineske proizvodnje. Da li vam je to poznato ili nije?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Nisam siguran da smo ikad imali brojeve metaka, serijske brojeve, ali poznata mi je sposobnost da se koristi oružje one druge strane, to je nešto što se mnogo puta radilo u prošlosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa nisam čuo da je to ikad konstatovano u sukobima na Kosovu i Metohiji i da je vojska i policija uzimala municiju od OVK. Je li to neka nova informacija koju sada vi dajete?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, ja jednostavno hoću da kažem da ja nisam znao da samo OVK koristi kinesku municiju i nisam video nikakve dokaze o tome da je OVK koristila isključivo municiju kineske proizvodnje.

TUŽILAC NAJS: Pre nego što nastavimo...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Isključivo ne, ali...

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Pre nego što nastavimo, nije jasno da li je taj Irac koji se preziva Smit tvrdio da se radi o municiji kineske proizvodnje, ili možda to nije ušlo u transkript, ali mislim da bismo mogli to da razjasnimo i da bi nam to pomoglo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to ćemo razjasniti drugom prilikom, jer ja nemam vremena da ulazim sad u taj detalj. Molim vas da mi odgovorite na pitanje da li vam je poznat zaključak doktora Milana Škulića, profesora Pravnog fakulteta u Beogradu, koji je nakon detaljne analize izveo zaključak da su svi poginuli na kojima je vršena...

SUDIJA MEJ: Ne. Vi možete da izvedete te dokaze kada za to dođe vreme, ali nema svrhe iznositi još novih mišljenja ovom svedoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja pitam da li je poznata svedoku ta analiza profesora Milana Škulića da su...

SUDIJA MEJ: Generale, da li vam je poznata analiza profesora iz Beograda?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ: Ne, nije mi poznata.

SUDIJA MEJ: Molim vas, sledeće pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali dobro, kad sve ovo uzme-mo u obzir, da li je možda u pravu Dajana Džonson (Diana Johnson) 13. maja 1999. godine u Parizu kad kaže da...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, to je još novih mišljenja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste prošli put rekli da je reč „terorizam“ emotivna i da je prikladnije govoriti „pobu-njenici“, ali vi ste konstatovali u dokumentu koji je Tužilaštvo obe-lodanilo, to je vaš dijagram DZ, srpska verzija 0304656.60 na des-noj strani, vi ste napisali: „Terorizam širom pokrajine.“ Je li tako?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Možda je to tako, ali kažite mi koja je svrha ovog pitanja?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa poenta je da ste prošli put kada sam vas pitao o terorizmu, rekli da ne želite da upotrebite, da je reč „terorizam“ emotivna, a vi ste napisali „terorizam širom pokrajine“ u vašem dijagramu. Tada ste vi upotreбили tu emotivnu odrednicu kako je vi nazivate. Je li tako ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Bilo je trenutaka kada smo koristili reč „terorista“ da bismo opisali ono što se dešava, ali želim da naglasim da mi uglavnom nismo koristili tu reč. Među-tim, kada je prema našem mišljenju došlo do aktivnosti koje su bile namenjene ili čija je svrha bila da se teroriše stanovništvo, mi smo onda koristili reč „terorista“. Mi smo se trudili da tu reč koristimo u konkretnim, specifičnim situacijama, a nismo je koristili kao jed-nu opštu reč za sve.

SUDIJA MEJ: Ovo je sada prikladan trenutak za pauzu. Napravićemo pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću, imate još 50 minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Da li ste svesni Rezolucije Saveta bezbednosti od 31. marta 1998. godine?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: U opštim crtama da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A Rezolucija 1199 od 23. septembra 1998. godine?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, u opštim crtama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A i Rezolucija 1203 od 24. oktobra 1998. godine?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U svim tim rezolucijama govori se o terorizmu na Kosovu. Je li tako?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Morao bih da ih proverim, ali znam da se bar u nekima od tih rezolucija to pominje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja sam vam nabrojao ove tri u kojima se pominje. A da li vam je poznato i da li vi smatrate da je OVK teroristička organizacija?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: U to vreme mislim da je imala nekih elemenata koji su bili sposobni da počine teroristička dela, ali nisam ubeđen da je čitava organizacija bila teroristička. U to vreme mislio sam da je nešto od otpora bila posledica aktivnosti vaših snaga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Recite mi da li vam je poznata izjava američkog predstavnika za Balkan Gelbarda (Gelbard), inače koji je i sam stručnjak za terorizam, da je OVK teroristička organizacija?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam gde ili kada je on to tačno rekao, ali ako je to njegovo mišljenje, ja prihvatam da je to njegovo mišljenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja molim da se kao dokazni predmet u ovom pogledu uvede i knjiga koju je Tužilaštvo inače uvelo u ovaj postupak. To je ova knjiga Hjumen rajts voča (Human Rights Watch) pod naslovom „Under order“ („Po naređenju“) u kojoj se citira autentična izjava Gelbarda u vezi sa karakterom OVK kao terorističke organizacije.

SUDIJA MEJ: Ako želite to da uvrstite, dajte da to pogledamo ili možete taj dokument onda da uvrstite nakon rasprave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Taj dokument je inače dala suprotna strana u celini. To je knjiga Hjumen rajts voča...

SUDIJA MEJ: U redu, dajte da ne gubimo vreme o tome. Neka Tužilaštvo potraži taj dokument.

TUŽILAC NAJS: Taj dokument je već uveden i ja ću za koji trenutak moći da vam dam broj.

SUDIJA MEJ: Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, pošto ste odgovorili opisno i prilično relativizirajuće, odgovorite mi sa da ili sa ne da li je OVK teroristička organizacija?

SUDIJA MEJ: Svedok je na to već odgovorio koliko je najbolje mogao i nema potrebe mučiti ga da dobijete još neki odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Molim vas, ovde se radi o generalu i izvršnom šefu Verifikacione misije na Kosovu, dakle, o njegovom svedočenju.

SUDIJA MEJ: Nećemo ništa više postići u vezi ove poente. Mi znamo šta ste vi rekli u vezi toga i čuli smo iskaz svedoka. Generale, da li vi možete nešto o tome da nam kažete?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ: Časni Sude, ja mogu da kažem da oni jesu imali terorističke elemente, ali ne mislim da je svaki pojedinačni član ove organizacije bio terorista kao takav. Mnoge stvari koje sam ja video bi i mene možda naterale da se priključim OVK da sam ja Albanac koji je tada tamo živeo, tako da je u svakom slučaju bilo trenutaka kada je naša simpatija bila na strani lokalnog stanovništva zbog nečuvenih dela koja su nad njima počinile snage reda i mira koje su trebale da ih štite. Ja mislim da sam otišao dalje od onoga, od okvira koje bi moje svedočenje trebalo da ima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su vama poznati, bar za vreme dok ste bili na Kosovu, zločini koji su izvršeni i nad albanskim, i nad srpskim, turskim, muslimanskim, romskim i drugim stanovništvom od strane OVK?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je da je policija imala više od 100 žrtava od marta 1998. do marta 1999. godine i to je očigledno jasno bilo nešto za osudu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali, osim policije, da li su vam poznate sve civilne žrtve i na srpskom i na albanskom stanovništvu?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, jesu, i ja mislim da sam ja spomenuo trenutke kada su, recimo, tela pronalazena obično rano ujutru, i to je bilo oko četiri tela nedeljno u čitavom tom periodu, od januara do momenta kad smo mi otišli u martu 1999. godine, tako da mi jesmo bili svesni nivoa nasilja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste prošli put komentarisali događaje u selu Rogovo (Rogove). Vi ste konstatovali u dokumentu koji je tužilac priložio uz vašu izjavu, to je dijagram DZ oznaka Tužilaštva 03045366 pod tačkom 85 govorite o Rogovu, citiram „verovatno sklonište OVK, ali svi nisu naoružani“. Je li to tačno?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da. Mislim da je to manje-više to što sam rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ste prošli put i komentarisali kada su prikazane fotografije pripadnika policije, komentarisali ste da su netipično obučeni, dajući tom događaju posebnu težinu i naglašavajući posebno policiju kao izvršioce nekakvog navodnog zločina. Je li tako?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Rekao sam da sam sumnjao u okolnosti u kojima je sprovedena ta akcija. Konkretno, bio sam veoma iznenađen da u jednoj akciji kao što je ta koja je sprovedena niko nije živ uhvaćen i niko nije bio ranjen. To mi je bilo malo čudno, ako pogledate nekakvu uobičajenu razmenu vatre gde određeni broj ljudi biva ranjen ili ubijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo s obzirom na takvu vašu izjavu molim vas da, molim tehniku da pusti još jedan insert koji se odnosi upravo na ovo. To je još jedini preostali insert. Molim vas da pustite i ton.

Pušten je video snimak

„29. januara 1999. ubijeno je 24 Albanca i jedan srpski policajac. Bio je znači sukob, a ne masakr nad civilima kao što je tvrdio ministar odbrane. Ovi snimci jedne zapadne televizijske ekipe snimljeni neposredno posle okršaja pružaju dokaze šta se zaista dogodilo. Oružje pored mrtvih Albanaca koji su navodno bili civili. Mrtvi nose vojne uniforme i neki imaju oznake OVK. Prvi posmatrač OEBS-a na licu mesta bio je ovaj čovek, levo na snimku. To je nemački policajac Hening Henš (Henning Hensch). æTačno je u svakom slučaju ono što je ministar odbrane rekao drugog dana u svojoj izjavi koju sam ja čuo i video na „Dojče vele“ (Deutsche Welle), da se to ne poklapa sa onim kako sam ja video. Zvanični izveštaj o događaju u Rogovu govori o masakru nad civilima. Tamo smo naišli na izrešetan minibus sa ukupno 14 tela. Tri tela su se nalazila van vozila. U garaži se nalazilo još pet tela boraca

OVK u uniformama, 300 metara dalje našli smo još četiri tela. Tela koja je pokazivao ministar odbrane smo prikupili na jedno mesto. Srpski policajci, ja i dvojica mojih ruskih kolega. Tako su, dakle, nastali ovi snimci o navodnoj egzekuciji kako je to predstavio ministar Šarping (Sharping), slike koje sa stvarnim događajem nemaju nikakve veze. Bilo je potpuno jasno da se ne radi ni o kakvom masakru nad civilnim stanovništvom jer, prema izveštaju OEBS-a, čak su i komandanti OVK izjavili da su tamo poginuli borci za veliku stvar Albanije. A nemački ministar je od toga napravio masakræ.”

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, videli ste šta kaže nemački policajac koji je bio član vaše misije i koji tvrdi da je tačno da se ono što je njegov ministar saopštio ne poklapa sa onim što je on video na terenu i da se ne poklapa sa njegovim izveštajem koji je on tamo poslao. Da li ste vi znali za to?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Sigurno nisam znao to što je nemački ministar rekao, ali mogu da vas podsetim na to što sam rekao da sam ja video, a mislim da je to bilo da su četiri osobe imale uniforme OVK i prikazano je 12 komada oružja koje je prikazano da je nađeno uz OVK, ili uz civile od kojih su četvorica bili u uniformi OVK. I mislim da sam ja to rekao pred kamerama u prisustvu generala Lončara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne razumem šta znači to, objasnite mi kao vojnik. Ako se puca na policiju iz 12 pušaka, dakle, a ne iz 25, da li to policija sad može da prebroji prvo iz koliko se pušaka puca i da onda ustanovi da li će da uzvrati vatru ili neće, i da li je 12 pušaka iz kojih se puca na nju malo, čak i kad bi bilo samo 12 kako vi tvrdite?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne znam tačno šta se desilo na licu mesta kad je napala policija, ali činilo mi se zanimljivo to da su ubijeni svi koji su se nalazili unutar tog objekta, to jest svi muškarci koji su bili tu. Ja ne znam koliko je oružja stvarno bilo u rukama tih ljudi unutra, možda su, moglo je biti doneseno to oružje na lice mesta spolja, bilo ko je mogao to da uradi, zato što

je dosta vremena prošlo od vremena kada se desio incident i do trenutka kada je mojim ljudima dozvoljeno da uđu da vide šta se desilo, a vaši ljudi su unutra bili sve vreme dok moji ljudi nisu imali pristup, tako da je tih 12 oružja možda moglo biti i podmetnuto. Da je bilo dobrog forenzičkog materijala, da je došlo do prave istrage sudskih veštaka onda su se sve te činjenice mogle utvrditi. Ne možete utvrditi činjenice ako kad dođe istražni sudija potroši sat vremena hodajući po dubokom blatu i onda kaže da je istraga gotova, što se desilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad kažete da su svi poginuli da li vi dozvoljavate mogućnost da je neko i pobjegao?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, neki su možda pobjegli, ali iznenadilo me je to da je bilo 25 mrtvih, a nijedan ranjen. To je već nešto što bi me zabrinulo u vezi s tim što se stvarno dogodilo na kraju borbe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Maločas kad ste opisivali šta je sve moglo da se događa teoretski, da je bilo šta moglo da se dogodi, da li je na osnovu tih pretpostavki da je nešto moglo da se dogodi, a možda se nije dogodilo, bilo dovoljno odgovorno da se da interpretacija događaja koja izaziva osudu, iako je bilo očigledno da se radi o sukobu OVK i policije?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, jer činjenica da se radilo o sukobu između OVK i policijskih snaga ne daje policijskim snagama niti jedne zemlje određene ruke da idu i ubiju sve. Zašto ti ljudi nisu bili uhapšeni, zašto im nije suđeno?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vi tvrdite da je izvršena egzekucija ili da su ti ljudi poginuli u borbi? Svi izveštaji govore da su ti ljudi poginuli u borbi.

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Svi izveštaji koje sam ja video kažu da su ti ljudi bili mrtvi kada smo mi tamo stigli. Ja ne znam šta se dogodilo na kraju te akcije. Moguće je da su svi oni poginuli u borbi, njih 25 zajedno deleći 12 komada oružja. Međutim, to se ne poklapa sa mojim iskustvima sa OVK. Oni bi se često

priklonili tome da se ne bore kada bi bili suočeni sa nadmoćnom snagom, tada bi obično pobjegli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa možda se tako nešto i desilo jednom delu te grupe da su pobjegli?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Onda me iznenađuje to što nismo sreli nijednog od tih ljudi koji su možda pobjegli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi ipak kažete samo u pogodbenom smislu, možda je bio sukob OVK i MUP-a?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, jer tu se radilo o vremenu dve nedelje nakon Račka. Prema tome, bilo je u interesu svih da se značajan događaj poput toga na propisan način istraži i da se činjenice utvrde van svake razumne sumnje. Međutim, među vašim ljudima bilo je jako malo volje da se tako nešto napravi. To je ono što je mene učinilo sumnjičavim, ali ne više od toga jer ja nemam nikakve dokaze, da ja imam nekakve dokaze ja bih ih izneo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ali u to vreme vi nikakvu primedbu na saradnju policije i Verifikacione misije niste stavili?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nisam želeo da dođe do još više antagonizma između policije i Verifikacione misije u tom trenutku. Ja, u svakom slučaju, nisam izrazio zadovoljstvo onime što je učinjeno, i ja sam generalu Lončaru i njegovom osoblju pred kamerama pokazao šta je prikazano i napravio poentu od vremena koje je proteklo od dolaska na imanje i onoga što je prikazano na imanju. Prema tome, u pravu ste, nisam špekulisao, nisam mislio da bi u tom trenutku to bilo od pomoći, jer je situacija bila dosta kritična kao rezultat Račka i kao rezultat toga da je Voker proglašen personom non grata. Bilo je mnogo špekulacija u medijima i ja nisam želeo to da pojačavam i dodajem stvari u toj situaciji na način koji ne bi bio od pomoći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali vi sigurno znate da je toga dana, dakle 29. januara 1999. godine oko 6 i 30 časova

ujutro u tom selu Rogovo, opština Đakovica na policijsku patrolu SUP-a Đakovica izvršen teroristički napad od strane veće grupe terorista OVK i da je ubijen policajac Raković Predrag? Je li tačno ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li je to tačno. To je priča koju smo čuli. Međutim, tamo nismo imali svoje ljude u tom trenutku. Znam da je jedan policajac ubijen, znam da je uopšteno govoreći došlo do sukoba između MUP-a i OVK u ranim jutarnjim satima toga dana na tom mestu, ali ne znam šta se tačno dogodilo, koji je bio redosled događaja, ko je prvi počeo, ko je prvi koga video, ko je prvi pucao, da li je neko pokušao da se preda, šta se nakon toga dogodilo. Ja jednostavno ne znam ništa od toga i zato bi propisna sudsko-medicinska istraga u tom trenutku bila u interesu svih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto onda niste tražili takvu istragu ako ste tako sumnjali?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Zapravo jesam. Mi smo pokušali da angažujemo finski tim forenzičara da ostanu i da sprovedu i tu istragu. Međutim, to nije bilo moguće iz razloga koji mi nikada nisu jasno objašnjeni. Ja sam rekao „Hajde da napravimo propisnu istragu, forenzičku istragu“, i komentarisao sam činjenicu da je veoma teško utvrditi šta se tačno dogodilo u području od nekoliko stotina kvadratnih metara, prepunom blata i đubreta, i mislio sam da se za jedan sat istraga na takvom jednom mestu ne može propisno sprovesti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je tada, posle ubistva policajca, odnosno napada veće grupe terorista na patrolu SUP-a Đakovica da je grupa terorista pobegla u kuću Seljadina Saljaja (Seladin Salaj) odakle je otvarala vatru na pripadnike policije, da je posle tamo u toj kući pronađena i puška tog policajca, Predraga Rakovića?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To nije na način na koji ja vidim ono što se dogodilo. Koliko se ja sećam, jedan od leševa je zatečen na toaletu, sedeo je u toaletu kada je bio ubijen. Obično

se ne ide u WC kad traje pucnjava. Prema tome, bilo je sumnjivih okolnosti u vezi sa tim incidentom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste vi upoznati sa činjenicom da je kuća Beriše Džderita (Berisha Xhderit) bila teroristička baza u Rogovu? Upravo u dvorištu te kuće su poginuli teroristi.

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Kasnije su nas obavestili da je to mesto korišćeno kao sigurna kuća za teroriste, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su iz kombija ovog marke „ISUZU“, da ne citiram registarsku oznaku, koji se nalazio u dvorištu ove kuće, da je pucano na policiju kao i iz kuće? Da li vam je taj podatak bio poznat?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne. Ali u tom kombiju pronađeno je više od 200 rupa od metaka. Mislim da je većina došla od metaka koji su ulazili u kombi, a ne izlazili iz njega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pretpostavljam da vi kao vojnik znate da kad izlaze, kad se puca iz kombija onda se ne mogu da nađu rupe od metaka koje su izlazile i od oružja kojim se pucalo na policiju. Da li je to logično ili nije?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ono što ja želim da kažem jeste to da ne znam precizno šta se tačno dešavalo u tom dvorištu. Ja znam samo ono što sam zatekao u dvorištu kad sam ušao u to dvorište. Taj je kombi bio potpuno izrešetan mecima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zar to nije logično ako se iz kombija pucalo na policiju?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne. Pa ne pucate kroz zid kombija da biste upucali one koji su u kombiju, i ne pucate kroz zid kombija ako ste unutar kombija. Ako želite da pucate, pucate kroz prozore.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači u vašoj zemlji kad kriminalci pucaju u policiju, ona sme samo kroz prozore da puca, nikad ne puca u vozilo nego mora da pogodi prozor?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Kad policija puca na kriminalce, policija cilja i oni moraju pokazati gde je ispaljen svaki metak. Nema nikakvih dokaza da se nešto tako dogodilo sa vašom policijom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je ovu grupu predvodio ozloglašeni Jahi Ibrahimaj (Yahi Ibrahimaj) koji je bio organizator napada na pripadnike policije i dva dana ranije, 27. januara 1999. u mestu Bistražin (Bistrashin) kad su ranjena teško dva policajca? Da li znate za tu činjenicu?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Znam da je došlo do napada na policiju i da ste vi uspeli da uhvatite počinitelja i izvedete ga pred sud, mogli ste ga poslati u zatvor na jako dugo vreme. Međutim, za to bi vam trebali dokazi koji se mogu održati na sudu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, uprkos svim ovim pretpostavkama o kojima vi govorite vi ste prošli put pokazali slike kombija i slike policijskih snaga, tela terorista i naveli na neki zaključak da se radi o njihovoj likvidaciji. Je li to tačan opis onoga što ste vi uradili?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ja nikada nisam rekao da se radilo o likvidaciji. Međutim, uvek sam izražavao sumnju u to da bi toliko mnogo ljudi moglo izgubiti život na taj način, a da niko nije pokušao da se preda i da niko, dakle, tom prilikom nije zarobljen. Osim toga, nedostatak dokaza činjenica da nije sprovedena istraga na licu mesta u tom trenutku, sve me to navodi na pomisao, uzimajući u obzir kakav je bio kontekst događaja, da se Račak dogodio dve nedelje ranije, da treba da se održi sastanak Kontakt grupe, u svačijem je interesu bilo da se taj događaj razjasni na najbolji mogući način. I ja među vašim zvaničnicima nikad nisam naišao na volju da se nešto tako učini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li vam je poznato da je pronađeno 14 automatskih pušaka kineske proizvodnje, dakle ne 12 kao što vi kažete, da je pronađena veća količina muni-

cije, pištolj marke „zbrojovka“, šest ručnih bombi kineske proizvodnje, pancirni prsluk američke proizvodnje i da su u dvorištu Džderita Beriše pronađene kašike od bombi kineske proizvodnje koje su bile bačene na pripadnike policije? Da li znate ceo taj popis šta je pronađeno tada na osnovu uviđaja?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Broj komada oružja koji sam ja izbrojao je 12. Ja sam možda video i jedan pancirni prsluk, ali mi nije poznato da je u bilo kojoj zemlji posedovanje pancirnog prsluka krivično delo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ja ne govorim o tome, ja vam samo čitam popis stvari koje su nađene, pa ne želim da preskočim nijednu od onih koje spadaju u neku borbenu opremu. Obično civili ne nose pancirne prsluke, a pogotovo ove kašike od bačenih bombi koje su bačene u dvorištu govore da ne samo da su pucali i iz kombija i iz kuće nego da su bacali bombe na policiju. Da li je to nešto što vam je logično ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Nisam dobio nikakav izveštaj o tome da su u bilo kom trenutku bile bačene ručne bombe. Dobio sam izveštaje samo o lakom naoružanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Znači, ručne bombe spadaju u teško naoružanje?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ja kažem da je vatra koju su mi opisali ljudi koji su bili tamo bila vatra iz malokalibarskog oružja. To su znači lovačke puške, puške, i automatske puške. Ne sećam se da mi je iko rekao da su tamo korišćene ručne bombe. Ali nije mi sasvim jasno u čemu je značaj toga da li je bilo ručnih bombi ili ne jer su obe strane imale pristup ručnim bombama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ovo su bile kašike od bombi kineske proizvodnje. To sam vam maločas citirao iz izveštaja sa uviđaja. Prema tome, svakako ih nisu bacili pripadnici policije. To je jasno.

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Pa onda bi bilo izvrsno da su neki od tih ljudi bili uhvaćeni, da su dovedeni pred sud, da

je sve to izvedeno pred sudom, pravim sudom i onda bi oni bili osuđeni na kazne zatvora. To, naime, rade svi drugi, znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je vama poznato koliko je terorista uhapšeno na Kosovu i izvedeno pred sud?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Znam da je mnogo ljudi pritvoreno i mi smo kao misija potrošili mnogo vremena i napora u pokušaju da dobijemo pristup zatvorima kako bi se sa tim ljudima moglo razgovarati. Meni nije poznato da smo dobili neki veliki pristup. Međutim, ja nisam bio član misije čiji je to bio zadatak. Ali poznato mi je to da smo mi takve zahteve upućivali i da su ti zahtevi rutinski odbijani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja o drugoj stvari govorim, gospodine Drevjenkijeviču, ako vi sugerišete da policija nije htela da uhapsi nego je htela da ubije, kako to da je toliko terorista bilo uhapšeno i izvedeno pred sud, ako je policija imala intenciju da ubija a ne da hapsi? Što onda nije pobila sve te koje je uhapsila i izvela pred sud?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Prema mom iskustvu, svaki put kad bi došlo do napada na naoružane pripadnike OVK, bilo bi veoma malo zarobljenika. Meni su poznata tri incidenta u kojima je ubijeno više od stotinu ljudi, a samo devetoro ih je zarobljeno. Ja znam da je prilikom incidenta na granici u decembru mnogo njih pobjeglo. Međutim, ipak činjenica da prilikom tih razmena vatre nije uzimano mnogo zarobljenika meni se čini zaista čudnom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Drevjenkijeviču, vi ste u vezi sa tim incidentom koji ste sada ponovo pomenuli u vašem prvom svedočenju izričito rekli da je to bila legalna zaseda na granici. Da li vi ostajete pri tom iskazu?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, mislim da je to bio legitiman čin suverene države koja brani svoje granice pred ljudima koji pokušavaju da unesu oružje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da se vratimo na Rogovo. Da li vam je poznato da su dvojica terorista bili u maskirnim uniformama, četvorica u crnim uniformama sa oznakama OVK, dok su ostali bili u raznoj poluvojničkoj odeći i da su identifikovani, ja ne želim da trošim vreme da čitam sva imena, ali veliki broj među njima od tih identifikovanih nije iz sela Rogovo? Ima ih znači iz sela Klečka (Klecke), iz sela Donji Ratiš (Ratishi i Poshtem), iz sela Smonice (Smonice), iz sela Jablanica (Perroi i Jabllanices), iz Bučana (Buqan), iz Drenja (Dreje), iz sela Svarahiren i tako dalje. Dakle, ne čini li vam se neobično da veliki broj tih koji su poginuli nije iz sela Rogovo, dakle, da je predstavljalo neku formaciju koja nije bila vezana za taj lokalitet?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, ja sam sasvim spreman da prihvatim da ti ljudi nisu živeli u Rogovu i da su se selili iz nekog drugog mesta, verovatno u Albaniji, negde dalje više na istok unutar Kosova, i da su prenoćili u Rogovu. Da, u redu, okej. Međutim, to još uvek ne znači da su svi oni trebali da budu ubijeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa otkud vama ideja da je policija imala intenciju da ih sve ubije, ona je jednostavno bila izložena vatri još od 6.30 ujutru. Ja sam vam maločas taj podatak citirao. Policija nije njih napala nego oni policijsku kontrolu pa onda pobeegli tamo i nastavili da pucaju na policiju.

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: To je jedna moguća interpretacija događaja. Međutim, ja nemam nikakva lična saznanja o tome da je zaista tako i bilo. Ja sam opisao ono što sam video, 25 mrtvih, četvorica u uniformama OVK, video sam 12 komada oružja, i sasvim je moguće da su svi oni koristili tu kuću kao sigurnu kuću gde su prenoćili i da su hteli sledećeg dana da krenu dalje prema nekom odredištu na Kosovu. Možda su svi oni zaista bili pripadnici OVK, ali ja još uvek ne vidim zašto su svi oni trebali da budu ubijeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je moguća varijanta upravo ona koja piše u izveštaju policije, da je incident počeo

tako što su ubili policajca, da su posle u okršaju sa snagama bezbednosti izginuli ti ljudi? Da li vi isključujete da se to tako dogodilo?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, ne isključujem. To je sigurno moguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li znate da je u mesečnom izveštaju OEBS-a od 20. februara 1999. godine koji se odnosi na period sredina januara – sredina februara 1999. navedeno da je jedan od komandanata sektora OVK u Peći priznao i izjavio da su 18 od 25 terorista bili članovi OVK u vezi sa ovim događajem? Da li vam je to poznato? To piše u vašem izveštaju.

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, sećam se toga. Kad smo došli, dobili smo tu informaciju. Nekoliko dana, ako ne i par nedelja nakon tog događaja, to se nije kosilo sa našim pogledom na sam događaj. Dakle, da se možda zaista radilo o sigurnoj kući koju je koristio OVK jer su ljudi tamo dolazili iz Albanije kad bi išli do odredišta u Kosovu. Prema tome, to nije različito od onoga što smo mi videli kao jedan mogući scenario.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste konstatovali u dokumentu koji je tužilac priložio uz vašu izjavu, to je ovaj dijagram DZ, oznaka Tužilaštva 03044567 pod brojem 120 da ste zabrinuti da vođstvo OVK gubi kontrolu nad zonama OVK. Moje pitanje glasi, zašto ste bili zabrinuti?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Zato jer je nama bilo jasno da OVK s vremena na vreme ne poštuje naređenja koja im stižu njihovim komandnim lancem. Uvek je trebalo jako dugo da naređenja prođu kroz komandni lanac. Međutim, bilo je trenutaka kad smo smatrali da se oni ne suzdržavaju u vreme kad im je njihova vrhovna komanda rekla da treba da se suzdržavaju. Mislim da je specifično o tome govoreno i u Rambujeu (Rambouillet).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste prošli put priložili tabelu nepoštovanja rezolucija Saveta bezbednosti i ako se ima u vidu vaš sistem obeležavanja, proizilazi da je Vojska Jugoslavije bila ta koja

je samo kršila Rezoluciju. Međutim, ako pogledate sadržinu videćete da je veliki broj kršenja od strane OVK. Na primer, događaj na strani 20 od 22. i 25. januara, vi ste uneli nepridržavanje Rezolucije, onaj prazni kvadrat to znači kriva je Vojska Jugoslavije, a u opisu za taj 22. januar vi pišete „U Neboli OVK je oteo pet srpskih civila, kažu da ih neće pustiti dok SRJ ne oslobodi devet Albanaca iz graničnog incidenta, OVK preti da će da započne novi rat u 8.00 h“ i tako dalje. Kako to možete da zovete kršenjem od strane vojske ili ovaj drugi primer koji sam sad pomenuo 25. januar, unosite iste kvadrate kako je vojska, a kažete: „U Glogovcu (Gllogoc) KVM je čuo pucnjavu i ispitao, MUP je tvrdio da su ranili jednog pripadnika OVK koji je pucao na njih. Organi vlasti su pokazali jedan AK47 sa redenicima koji je navodno pripadao ranjeniku koji je uhapšen i odveden u bolnicu u Prištini.“ Kako to može da bude incident koji vi pripisujete snagama Jugoslavije, i jedan i drugi? Da li imate neko objašnjenje?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Trebao bih proći i pogledati tu celu tabelu. Tabela je bila napravljena tako da pokazuje kakvi se događaji odigravaju i da pokaže koji je nivo nasilja na obe strane i mislim da se to vrlo dobro može ustanoviti u tom dokumentu. Međutim, ja nisam autor tog dokumenta. Tu tabelu sastavili su neki istraživači u Prištini i ona je mislim poslana Savetu bezbednosti kako bi se pokazao nivo poštovanja Rezolucije Saveta bezbednosti od obe strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali to je pod vašom kontrolom, prema tome, bez obzira da li ste vi to, imate na primer 20. januar opet kršenje Rezolucije Saveta bezbednosti. Opisali ste: „Trojica braće je uhapšeno zbog posedovanja oružja.“ Znači, nelegalnog posedovanja oružja. Šta je tu incident koji se pripisuje snagama Jugoslavije? Kažete ovde 20. januar, to je na strani 19 ovog vašeg dokumenta: „Selo su opkolili pripadnici MUP-a sa osam do deset vozila, tri brata, doktor i dva nastavnika, uhapšeni su na kraju zbog posedovanja oružja.“ Znači, niko nije ubijen, policija pretraživala, vi znate da po Krivičnom zakonu Jugoslavije za nelegalno posedovanje oružja može da se izrekne prilično visoka

kazna, da je sad ne navodim, da gubim vreme, dakle, šta je tu prekršaj od strane Jugoslovena, a ovde ste uneli u one svoje prazne kvadrate da se krši Rezolucija od strane vlasti Jugoslavije. Isto tako 20. januara vi navodite...

TUŽILAC NAJS: Vreme je da se postavi pitanje.

SUDIJA MEJ: Molim?

TUŽILAC NAJS: Vreme je da se postavi pitanje.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Čak i ako general može da prati ono o čemu ga pita optuženi, na grafoskop nije stavljeno ništa kako bi ostatku javnosti bilo jasno o čemu se radi.

SUDIJA MEJ: Vreme teče, gospodine Miloševiću. Imate još tri minuta. Imate neko pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Kako da ne, imam mnogo pitanja. Nažalost, onda moram da ostavim ovaj dijagram. Nisam shvatio da imam još tri minuta, rekli ste da imam 50 minuta kad smo počeli.

SUDIJA MEJ: Da, to je bilo pre 47 minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro Da li je bilo, prema vašim saznanjima, stranih boraca na Kosovu na strani OVK dok ste bili u misiji?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nikada se nisam ni sa kim osobno susreo. Ali čuo sam nezvaničan izveštaj da su bili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam za saznanje a ne za to da li ste se vi sreli. Da li je bilo, po vašem saznanju, stranih boraca? Vi ste bili operativni šef misije. Pitam vas da li ste posedovali znanje o tome, ne da li ste se sreli sa takvim osobama.

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam jedan nepotvrđeni izveštaj i nakon toga sam pokušao da više saznam o tome. Međutim, nikada nisam uspeo ništa više o tome da ustanovim. Prema tome, to nikad nije postala činjenica, barem što se mene tiče.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako onda objašnjavate telegram koji je uputio ovaj njihov komandant Tahir Zenaj (Tahir Zenaj) povodom bitke oko sela Lođa (Loxha) koji kaže: „Ovo je deo naše najnovije istorije kao bitka dobijena hrabrošću, pameću, profesionalizmom boraca OVK, pripadnika inostranih jedinica.“ To on kaže čak u telegramu koji se javno objavljuje, a ja sam ovde u nekoliko navrata prikazao dokumenta uključujući dokumenta FBI i kongresna svedočenja o prisustvu Al Kaide, Bin Ladenove organizacije i drugih stranih boraca.

SUDIJA MEJ: Šta je pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pitanje je, da li je sve to nepoznato šefu misije? Ja prilažem ovo kao dokaz broj sedam i odmah i kao dokaz broj osam „Al Kaida Balkan Links, Kosovo\Bosna, Kosovo\Albania“ i tako dalje.

SUDIJA MEJ: Dobro. Možete to podneti i mi ćemo te dokazne predmete razmotriti zajedno sa drugim. Samo trenutak. Zatražićemo od sekretara da ih obeleži i kad za to dođe vreme razmotrićemo ih, videćemo da li ima prigovora. Gospodine Miloševiću, vaše vreme je isteklo. Gospodine Vladimirov, imate li vi pitanja za ovog svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dozvolite samo da kažem sledeće: Republikanski politički komitet Senata Sjedinjenih Država, u kome se takođe nalaze objašnjenja „Od terorista do partnera“, tako se zove i tako dalje.

SUDIJA MEJ: U redu, te dokumente možete nama dati i mi ćemo razmotriti mogućnost da se uvrste u spis. Gospodine Vladimirov,

bojim se da je vreme dosta kratko, imate deset minuta ako hoćete nešto da pitate.

SUDIJA KVON: Samo trenutak, gospodine Vladimirov. Gospodine Miloševiću, možete li mi razjasniti ovaj broj? Rekli ste da će to biti dokazni predmet sedam i osam, a šta je onda pet i šest?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam već dao te predmete i sekretar ima.

SUDIJA KVON: Hvala. Gospodine Vladimirov.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Hvala, časni Sude. Želim prvo da vam postavim pitanje o vašoj vojnoj karijeri. Pored toga što ste vojni inženjer, vi ste se takođe bavili rasporedom ljudstva u vojsci i bavili ste se logistikom. Da li je to tačno?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, tačno je.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li ste ikada imali obuku iz raznih metoda ratovanja kao što je komandovanje u borbenim prilikama i tako dalje?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, jesam.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Možete li da nam to malo objasnite?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ja sam prošao kroz vojni koledž, tamo sam prošao obuku kao instruktor. Bio sam tamo instruktor i bavio sam se u stvari obukom komande operativnih trupa.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Hvala. Da li ste ikada imali obuku iz humanitarnog prava?

SVEDOK DREVJENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Samo u onolikoj meri koliko je to potrebno u britanskoj vojsci, a to je da povremeno moramo da prođemo kroz obavezne časove o temama kao što je Ženevska konvencija, i tome slično.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li ste vi ikada bili u komandnom položaju jedinicama koje su bile u borbenoj situaciji?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, konkretno ne.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li ste se ikada bavili sačinjavanjem bilo kakvih udžbenika za vojnike u borbenoj situaciji?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, bavio sam se pravilima ratovanja, diskusijama i formulacijama takvih pitanja u Bosni za IFOR a onda i za SFOR dok sam bio šef glavnog štaba IFOR-a i SFOR-a.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li su vam poznati udžbenici za borbene situacije britanske vojske ili druge neke zemlje u NATO-u? Da li vam je poznato...

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da. Svaka zemlja ima svoju doktrinu o kojoj obučava svoje ljude. Još kao kadeti kada krenu u školu Sendhrst (Sandhurst) do trenutka kada je napuste. Dakle da, svaka zemlja ima svoju doktrinu.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Znači, vama je poznata takva britanska doktrina?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, ali na koju verziju mislite? Zato što se britanska vojna doktrina promenila tokom moje karijere. O čemu ovde govorimo?

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Onu koja je važila za 1999. godinu?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, poznata mi je doktrina koja se razvila u odnosu na mirovne operacije tokom učešća moje vojske na Balkanu.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Vi ste u vašem svedočenju spomenuli jugoslovenski udžbenik za vojne situacije. Da li ste poredili taj udžbenik sa novim udžbenikom ili takvim instrukcijama za britansku vojsku?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne red po red. Ja sam samo video jugoslovensku verziju takvog udžbenika pre nekoliko nedelja, ali ja sam tada već napustio britansku vojsku.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Imam još nekoliko pitanja za vas. Vaša briga je bila to da želite da izbegnete da dobijete reputaciju kako ste antisrpski raspoloženi, zbog toga niste hteli da budete viđeni sa komandantima OVK. Da li je to vaše svedočenje?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, to je tačno.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: A ko je održavao onda te kontakte?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Jedan oficir koji je radio direktno ispod mene.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: A ko je to bio?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Bilo ih je nekoliko, ali mislim da je pukovnik Majer (Mayer) bio taj koga sam ja zadužio konkretno za to.

SUDIJA MEJ: Molite se da pravite pauzu između pitanja i odgovora.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li je ovaj pukovnik bio direktno jedan nivo ispod vas unutar OEBS-a?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: On je bio direktno pored mene, imali smo šefa za vezu, a ta pozicija nije bila popunjena u to vreme i onda je on počeo da radi sa OVK. Posle toga je imenovan šef za vezu, tako da je onda uvedena jedna dodatna linija nadzora, mislim u januaru ili februaru.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: A ko je to bio?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: To je bio jedan oficir po imenu Ričard Hislip (Richard Heaslip).

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Šta je bio po rangju?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Bio je pukovnik na početku, a kasnije brigadir.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: A kakva je bila verifikaciona politika u odnosu na OVK?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da saznamo koliko god smo više mogli o njima, tako da bismo uspostavili veze sa njima i kako bismo mogli da razmenjujemo poruke sa njihovim rukovodstvom, da bismo pokušali da ih ubedimo da se uzdrže od operacija koje bi mogle da dovedu do reakcija snaga SRJ. Drugim rečima, da se održava prekid vatre koji su tvrdili da postoji od oktobra 1998. godine.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li je ta politika mogla da se poredi sa verifikacionom politikom prema VJ i MUP-u?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne sasvim, jer kad smo to formulisali u oktobru 1998. godine, mi smo se nadali i očekivali smo da ćemo sklopiti slične sporazume sa OVK, sa albanskom stranom uopšte. Nažalost, nikad nije ništa bilo od takvog sporazuma, nije nikad sačinjen, ali mi smo radili na tome da postignemo formalni sporazum sa njima, sve do polovine decembra.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Znači stvarnost za razliku od politike. U tom smislu, da li je verifikaciona aktivnost prema OVK mogla da se poredi sa onom prema VJ i MUP-u?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, koliko god je to bilo moguće. Naravno, niste mogli da uzmete imenik i da potražite popis pobunjeničkih organizacija i da onda to nađete pod slovom P. Morate da odete, da ih nađete, da zaradite njihovu spremnost da sa vama sarađuju u bilo kojoj meri, a to je vrlo sumnjičava organizacija koja nije baš bila spremna za komunikaciju.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li je OEBS preduzeo bilo kakve radnje da verifikuje mesta za obuku OVK?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Na Kosovu da, jeste unutar Kosova.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: A van Kosova, na primer u Albaniji?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Nismo imali mandat da to radimo u Albaniji, mi smo bili Verifikaciona misija za Kosovo, i u doba kad smo mi počeli da radimo nismo očekivali da imamo više od veza i kontakata sa misijama u drugim zemljama.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da, to je ono što vas ja pitam. Da li ste pokušali da nabavite informacije o centrima za obuku u Albaniji?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, mislim da jesmo.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: I da li ste dobili takve vrste informacija?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, nismo mnogo takvih informacija dobili. Bilo je to teško dobiti.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li je postojao program za verifikaciju za srpske paravojne jedinice?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, unutar Kosova.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li je to bio poseban program ili je bio vezan za program za VJ i MUP?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Bio je jedan pokušaj da angažujemo VJ i MUP u procesu verifikacije. Oni su odbili da učestvuju u tom pokušaju. Kad smo počeli, onda smo se trudili da postavimo široke smernice pod kojima bismo mi operisali. Nažalost, oni nisu želeli da saraduju u skladu sa tim smernicama niti da se slože o smernicama sa nama.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li je bio nekakav oficir čija je konkretna dužnost bila da se bavi ovim programom sa paravojnim snagama?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne znam tačno sa čijom paravojskom.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li je bio jedan oficir čija je konkretna dužnost bila da se bavi ovim programom sa srpskim paravojnim snagama?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Izvinjavam se, postoji srpska vojska i srpska policija. Ko su srpske paravojne snage?

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da onda ponovo reformulišem prvo pitanje. Postojao je verifikacioni program za srpske paravojne snage?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da li mislite na srpske policijske snage?

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Ne, ja vas pitam o srpskim paravojnim jedinicama, na primer Šešeljevi ljudi ili takve jedinice.

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, nije postojao program. Mi smo imali zadatak da verifikujemo sve legitimne jedinice jugoslovenske vojske. Ako je bilo paravojnih snaga pod kojima vi mislite na ljude koji nisu bili zvanično u službi SRJ, mi smo pokušali da se informišemo o njima, ali u svakom slučaju nismo hteli, ne, ne, saznali bismo koliko god smo mogli o njima, ali nije bio nikakav pokušaj da se napravi program, zato što mi na početku nismo mislili da postoje srpske paravojne snage koje operišu na terenu.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li je postojao bilo kakav izveštaj po vašem znanju koji se bavio srpskim paravojnim snagama koje su bile aktivne na Kosovu kad ste vi bili tamo?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Mi smo razmišljali i mislili smo da tokom januara ima takvih grupa.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li ste vi sa generalom Lončarom ikada razgovarali o prisustvu srpskih paravojnih snaga na Kosovu?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: I kakav je bio njegov stav?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: On je to porekao.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Imam još dva pitanja. Incident u Račku. Jedan od vaših pomoćnika je napravio video snimak. Da li je to tačno?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Ko je bio taj kameraman?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne sećam se njegovog imena.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li je on bio zaposlen u OEBS-u?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Koliko mi je poznato, da.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV – PITANJE: Da li vas je jugoslovenski istražni sudija koji se bavio incidentom u Račku obavestio da je nađeno oružje na tom mestu i da su napravljene fotografije tog oružja?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, to je tako i ja sam pitao da u tom slučaju možemo da imamo pristup tim fotografijama, ali to nam nikad nije odobreno.

PRIJATELJ SUDA VLADIMIROV: U redu. Ja više nemam pitanja, časni Sude.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ja očigledno ne mogu da dodatno ispitujem svedoka u ovom vremenu koje nam je preostalo. Znam da on sutra leti, ne znam kad mu je let i ne znam da li može da se vrati sutra ujutru, ali ja imam samo par pitanja i molio bih vas da se onda, da mu postavim pitanja a da se dokaznim materijalom pozabavimo kad on ode.

SUDIJA MEJ: U redu. Da budem iskren, mislim da je svjedok dovoljno dugo bio ovde.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine, da li se sećate prvog video-snimka gde se vide narandžasta vozila na brdu? Ako vam damo kartu da li ćete moći da identifikujete gde su oni stajali?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, da, mogu.

TUŽILAC NAJS: Dok čekamo na kartu, a pošto imam jako mnogo pitanja u vezi dokaznog materijala i znam da ćemo zapasti u nevolje ako prekoračimo naše dozvoljeno vreme, zamoliću sada da svjedok odgovori na tri pitanja, a ja ću se onda dokaznim materijalom pozabaviti sutra ujutru.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da bi pomogli Veću, možete li da pogledate kartu i da nam kažete gde su vozila bila dok su bila na putu, a to se vidi u prvom delu video-snimka? Molim da se dokument stavi na grafoskop. To je dokazni predmet 94, separator 73. Da li su ta vozila putovala konkretnim putem?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, ja mislim da su bila u Račku. To su vozila MUP-a i ovde se vide policajci koji idu pored tog vozila. Mislim da su išli ovim putem u selu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na videu kada se vide ta narandžasta vozila, gde su se ona nalazila?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Narandžasta vozila su se nalazila na liniji grebena, to je otprilike ovde.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači, konzistentno s tim da su napravljene fotografije sa iste tačke od strane iste osobe, da li možete vi to da tvrdite ili ne?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ja ne mogu to da kažem zato što ne znam koliko je uvećana slika.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Drugo pitanje. U jarku gde ste pregledali tela, da li je bilo ikoga, medicinskog osoblja ili nekog drugog ko je pregledao tela da bi uporedio rane na telu sa rupama na odeći?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Mislim da nije bilo nikoga koji je imao medicinsku kvalifikaciju. Mislim da smo imali jednog policajca koji je video te rane izbliza tokom svog rada i još neko ko je bio sa mnom je u Severnoj Irskoj takođe bio izložen takvim situacijama.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako se zvala ta osoba?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Morao bih malo da razmislim o tome, ali obe te osobe su mi odvojeno rekly da su smatrali da je nemoguće da su te osobe ubijene na bilo koji drugi način osim izbliza i u odeći koju su imali na sebi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A niko nije skrenuo vama pažnju na bilo kakve nedoslednosti između rupa od metaka i same rane?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, niko. Čak suprotno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I poslednje pitanje koje nam je moguće u dozvoljenom vremenu, a pogledaćemo dokument sutra, jedan od dokaznih predmeta koji optuženi želi da uvede, za koji imamo englesku verziju, a to je izveštaj istražnog sudije. Ona kaže za oružje u izveštaju da je obavestena od strane predstavnika iz policije da su tokom pretrage pripadnici MUP-a našli oružje i delove uniformi i da su „sve uzeli i odneli sa sobom“. Da li imate bilo kakve komentare o tome, da li je to vama rečeno, da li je to tako ili da li ste ikada čuli tako nešto da je MUP odneo sve oružje?

SVEDOK DREVJENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da. Ne mogu da se setim da li je to bila sudija, ali sećam se da mi je rečeno da je bilo oružja i opreme koje je nađeno. I tada, i uvek kasnije kada bi se vodio takav razgovor, ja bih rekao „Vi morate da nam dozvolite da to vidimo, to mora da se pokaže, ne možete nam samo o tome

ispričati i tražiti od nas da verujemo govorniku”, zato što uvek nije bilo tako, da su svi bili potpuno poštteni sa svim stranama.

TUŽILAC NAJS: Hvala. Časni Sude, vidim koliko je sati, a imam samo još jedno kratko administrativno obaveštenje sa kojim moram da završim pre nego što završimo raspravu.

SUDIJA MEJ: U redu, možete li onda da se pozabavite time?

TUŽILAC NAJS: Svedok za sutra za koga optuženi kaže da nije dobio ime, dat mu je u stvari 7. februara u jednoj izjavi u kojoj se nalazi ime, to je ime koje je njemu poznato, a ja nemam sumnje da mu je poznato i na osnovu sadržaja dokumenta koji je dobio. Taj svedok će svedočiti javno. I on će svedočiti sutra kada završimo sa dokaznim predmetima vezano za ovog svedoka.

SUDIJA MEJ: A gospodin Ljoku koji je već tu neko vreme?

TUŽILAC NAJS: U redu, onda će ovaj svedok da svedoči posle gospodina Ljokua, sasvim ste u pravu, časni Sude.

SUDIJA MEJ: U redu, mi ćemo se baviti onda dokaznim predmetima odbrane sutra da vidimo da li ima ikakvih prigovora. Ako nema, onda ćemo ih formalno i uvrstiti.

TUŽILAC NAJS: Nema nikakvih prigovora, časni Sude, i mi se upravo spremamo za ostale.

SUDIJA MEJ: U redu. Generale, hvala vam što ste došli. Ovim se vaše svedočenje završava, slobodni ste i možete da idete. Nastavljamo raspravu sutra u devet sati.

Završeno u 13.48 h.

Nastaviće se 14. maja 2002. godine u 9.00 h.